

Profesní obrana z pohledu trestního zákoníku

Professional Defence from the Penal Code Perspective

Tereza Fiedlerová

Bakalářská práce
2015

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky
akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Tereza Fiedlerová**
Osobní číslo: **A12711**
Studijní program: **B3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Profesní obrana z pohledu trestního zákoníku**
Téma anglicky: **Professional Defence from the Penal Code Perspective**

Zásady pro vypracování:

1. Seznamte se s problematikou profesní obrany.
2. Zaměřte se na související právní prostředí – nutnou obranu a krajní nouzi.
3. Uveďte nezbytnou terminologii.
4. Vytvořte schémata průběhu konfliktní situace na základě modelových situací a popište je z pohledu profesní obrany a z pohledu práva.
5. Na těchto příkladech vysvětlíte problematiku správně použité nutné obrany a také vybočení z mezí nutné obrany.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. Trestní zákoník. In: 40/2009 Sb. 2009.
2. NÁCHODSKÝ, Zdeněk. Učebnice sebeobraný pro každého. Praha: FUTURA a.s., 1992. ISBN 80855230109.
3. ŽALMÁNKOVÁ, Petra. Hodnocení intenzity útoku. Zlín, 2012. Diplomová práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Vedoucí práce Ing. Zdeněk Malánik.
4. LAUCKÝ, Vladimír. Technologie komerční bezpečnosti I. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2010. ISBN 978-80-7318-889-4.
5. LUKÁŠ, Luděk. Bezpečnostní technologie, systémy a management I. Zlín: VeRBuM, 2011, 316 s. ISBN 978-808-7500-057.
6. LUKÁŠ, Luděk. Bezpečnostní technologie, systémy a management II. Zlín: VeRBuM, 2012. ISBN 978-808-7500-194.

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Dora Lapková

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání bakalářské práce:

6. února 2015

Termín odevzdání bakalářské práce:

3. června 2015

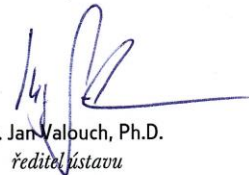
Ve Zlíně dne 6. února 2015

doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.
děkan

L.S.

Ing. Jan Valouch, Ph.D.
ředitel ústavu

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s přípustí-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 22.5.2015

Fiedlewa
.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Cílem bakalářské práce je seznámení se s problematikou profesní obrany. Zaměřuje se na související právní prostředí, kterým je nutná obrana a krajní nouze. Uvádí nezbytnou terminologii. K vidění jsou schémata průběhu konfliktní situace na základě modelových situací a popisují je z pohledu profesní obrany a z pohledu práva. Na těchto příkladech vysvětluje problematiku správně použité nutné obrany a také vybočení z mezí nutné obrany.

Klíčová slova: profesní obrana, sebeobrana, nutná obrana, krajní nouze, právní prostředí

ABSTRACT

The target of this bachelor thesis is introducing the issues of professional defence. This thesis is focused on related legal environment which deals with necessary defence and extreme emergencies. Essential terminology is presented. There are presented schemes of conflict situation progress based on certain situations and these schemes are described as professional defence under regulated laws. This bachelor thesis presents on these illustrated issues of when to use necessary defence and also when you are breaking the law.

Keywords: professional defence, self-defence, necessary defence, extreme emergencies, legal environment

Poděkování

Ráda bych chtěla tímto způsobem nejvíce poděkovat své vedoucí bakalářské práce slečně Ing. Doře Lapkové za námahu, pomoc a konzultace spojené s prací. Za spolupráci chci poděkovat advokátovi panu Mgr. Miloslavovi Jančíkovi, za zpřístupnění do záznamů některých případů a následné konzultace tématu z pohledu práva. Děkuji za konzultace s Ing. Michalem Šustkem a v poslední řadě děkuji své rodině a přátelům za veškerou podporu a trpělivost.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 TERMINOLOGIE	13
1.1 PROFESNÍ OBRANA	13
1.1.1 Obrana státu	13
1.1.2 Komerční obrana	14
1.2 SEBEOBRANA	14
1.3 MÝTY O SEBEOBRANĚ A PROFESNÍ OBRANĚ.....	14
1.3.1 Mýty v právní oblasti	15
1.3.2 Mýty v mediální oblasti	15
1.3.3 Mýty v oblasti zranění.....	15
1.4 POJMY	16
1.4.1 Bojové umění	16
1.4.2 Bojový sport.....	16
1.4.3 Bojový systém.....	16
1.4.4 Obrana	16
1.4.5 Ochrana	17
1.4.6 Zbraň	17
1.4.7 Obranný prostředek.....	17
1.4.8 Zadržení.....	17
2 PROBLEMATIKA PROFESNÍ OBRANY	18
2.1 VYUŽITÍ PROFESNÍ OBRANY.....	18
2.2 TRENDY.....	18
2.3 ŘEŠENÍ SITUACE	19
2.3.1 Metody řešení situace.....	20
2.3.2 Formy řešení situace	22
2.3.3 Ovlivňující faktory	23
2.3.4 Aspekty řešení situace.....	23
2.3.5 Základní hlediska	23
2.3.5.1 Objekt útoku	24
2.3.5.2 Kontakt.....	24
2.3.5.3 Dosah	25
2.4 OBRANNÉ PROSTŘEDKY V PROFESNÍ OBRANĚ.....	25
2.4.1 Úderné obranné prostředky	26
2.4.1.1 Obušek	26
2.4.1.2 Teleskopický obušek.....	26
2.4.1.3 Tonfa.....	27
2.4.1.4 Kubotan.....	27
2.4.2 Poutací obranné prostředky	28
2.4.3 Chemické obranné prostředky.....	28
2.4.3.1 Obranný sprej – mlha.....	29
2.4.3.2 Obranný sprej – tekutá střela	29
2.4.3.3 Kombinované obranné spreje	29
2.4.4 Elektrické obranné prostředky	30
2.4.4.1 Elektrické paralyzéry	31

2.4.4.2	Kombinované elektrické paralyzéry	31
2.4.4.3	Taser.....	31
2.4.5	Pracovní pes	32
2.4.5.1	Strážný pes	32
2.4.5.2	Hlídací pes	33
3	PRÁVNÍ PROSTŘEDÍ	34
3.1	TRESTNÍ ZÁKONÍK	34
3.1.1	§28 Krajní nouze	34
3.1.2	§29 Nutná obrana	34
3.1.3	Rozdíl mezi NO a KN	35
3.2	TRESTNÍ ŘÁD	35
3.2.1	§76 odst. 2 Zadržení osoby podezřelé.....	35
3.3	ZÁKON O STŘELNÝCH ZBRANÍCH Č.119/2002 Sb.....	36
3.4	ČINNOST ADVOKÁTA PŘI ŘEŠENÍ PROFESNÍ OBRANY	36
II	PRAKTICKÁ ČÁST	37
4	MODELOVÉ SITUACE	38
4.1	1. MODELOVÁ SITUACE – JASNÁ NUTNÁ OBRANA.....	38
4.1.1	Schéma modelové situace	39
4.1.2	Rozdělení z pohledu profesní obrany a práva	40
4.2	2. MODELOVÁ SITUACE – VYBOČENÍ Z MEZÍ NUTNÉ OBRANY (EXCES)	41
4.2.1	Schéma modelové situace	41
4.2.2	Rozdělení z pohledu profesní obrany a práva	42
5	REÁLNÝ PŘÍPAD – NEJASNÁ NUTNÁ OBRANA	44
5.1	PROFILY OSOB	44
5.2	PRŮBĚH SITUACE.....	45
5.2.1	Z pohledu Pavla.....	45
5.2.2	Z pohledu Romana	46
5.2.3	Samotný konflikt	47
5.3	PRÁVNÍ POHLED	47
5.4	SOUD.....	49
6	REÁLNÝ PŘÍPAD 2 – NEJASNÁ NUTNÁ OBRANA.....	51
6.1	PROFILY OSOB	51
6.2	PRŮBĚH SITUACE.....	53
6.3	SOUD.....	54
	ZÁVĚR	56
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	58
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	60
	SEZNAM OBRÁZKŮ	61
	SEZNAM TABULEK.....	63

ÚVOD

Mnoho z nás se setkalo se situacemi, kdy došlo k napadení, a my nevěděli, zda se vůbec do takové situace zapojit nebo se jen dívat z dále. Další situace nastaly, kdy člověk po útoku, který viděl, jak už osobně, tak v médiích, diskutoval ohledně vzniklé situace. Jak podle něho měla vypadat, jak útočník nebo obránce měl reagovat, co a kdo udělal špatně a mnoho dalšího. Tato práce se snaží na pár případech tuto problematiku vysvětlit. Bude sloužit pro lidi, kteří neměli možnost se setkat s terminologií sebeobrany a profesní obrany. Po přečtení by měli mít jasno v těchto pojmech.

Bakalářská práce je zaměřena na popis několika konfliktních situací z pohledu profesní obrany a práva. Pomocí jednoduchých schémat bude popsán průběh situace, bude vysvětleno, jak měla správně vypadat podle pravidel nutné obrany. Je mnoho případů, ve kterých je nutná obrana zcela jasná, ve kterých jde o vybočení (exces), ale také je mnoho případů, kdy je to sporné. Na těchto třech rozdělení se pokusím vše vysvětlit, aby tomu člověk, který se nesetkal odborně s profesní obranou, porozuměl a také pochopil rozdíl mezi tím, jak to správně mělo vypadat a jak to nakonec dopadlo u soudu.

Důležité pro objasnění u soudu je mít všechny možné důkazy a snažit se vytvářet několik „scénářů“, jak situace vypadala, a poté postupně vylučovat, až zbyde jeden pravdivý. K tomuto napomáhají samozřejmě oběti útoku, pachatel a případní svědci. Podle nich se pak vyšetřovatelé snaží dát vše dohromady a podle důkazů mohou poznat, zda oběť, pachatel nebo svědci říkali pravdu.

Realita je, že nikdy nevíte, jak v dané situaci zareagujete. Stanete se impulzivními, zvedne se adrenalin v těle a můžete reagovat nepřiměřeně. Postupem času se kvůli těmto vlivům stává, že při výslechu člověk několikrát změní svoji výpověď, protože časem si po kouskách začne uvědomovat, jak to vlastně bylo, co se stalo nebo co udělal. Hodně případů z pohledu lidí je „nefér“. Poslechnou si informace v médiích, které jsou většinou sestříhané a to nejdůležitější vám neoznámí.

Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část, kde teoretická část má tři hlavní témata.

První téma se zabývá obecně terminologií, co to vůbec profesní obrana a sebeobrana znamená. Pro začátek této práce je důležité uvést terminologii, aby člověk neseznámený s problematikou pochopil její význam. Do terminologie spadají i mýty v různých oblastech. Jako doplněk jsou základní pojmy a jejich vysvětlení.

Poté, co člověk pochopí obecnou terminologii, zde následuje druhé téma práce a tím je problematika profesní obrany. Popisuje využití profesní obrany, kde se s ní můžeme setkat a kdo se jí zabývá. Důležitou kapitolou jsou také trendy profesní obrany, které se dělí na tři odvětví. Tyto trendy mají dopad na kvalitu profesní obrany. Když se dostaneme do situace, kdy se musí využít profesní obrana, měli bychom vědět, jak tuto situaci řešit. Tímto se zabývá další z kapitol. Řešení situace má své metody, formy a ovlivňující faktory. Aby si člověk představil, čím disponuje výbava pracovníka průmyslu komerční bezpečnosti (dále jen PKB), k tomu slouží popis obranných prostředků. Věřím, že hodně lidí se setkává s pracovníky PKB a říká si, co ty obranné prostředky dokážou a popřípadě, jak vypadají.

Závěrem celé teoretické části je právní prostředí, které je další důležitou kapitolou. Pracovník PKB musí být seznámen s trestním zákoníkem a trestním řádem, popřípadě se zákonem o střelných zbraních. S profesní obranou souvisí §28 a §29 trestního zákoníku, který pojednává o krajní nouzi a nutné obraně. Pro pochopení těchto pojmů slouží jednoduchá tabulka s „pravidly“ krajní nouze a nutné obrany. Dalším je §76 odst. 2 trestního řádu, který se zabývá zadržením osoby podezřelé. Jako poslední etapou je činnost advokáta při řešení profesní obrany.

Praktická část práce je zaměřena na konfliktní situace a jejich průběh.

První kapitola se zabývá dvěma modelovými situacemi s následným vysvětlením. Pro začátek pochopení je popsán průběh situace. Slouží k tomu, aby si člověk mohl představit, jak vůbec situace a následný konflikt vypadal. Také jsou vytvořena schémata, která popisují konflikt krok za krokem. Člověk si znovu zrekapituluje, jak to probíhalo a jak se účastníci chovali. První modelová situace je věnována jasné nutné obraně a disponuje několika útoky pachatele při zadržování. I přes odpor pachatele se pracovníci průmyslu komerční bezpečnosti zachovali správně a vyřešili situaci. Druhá modelová situace je věnována vybočení z mezí nutné obrany (exces). V tomto případě pachatel slovně urážel pracovníka a on po nějakém čase napadl pachatele a zachoval se neprofesionálně.

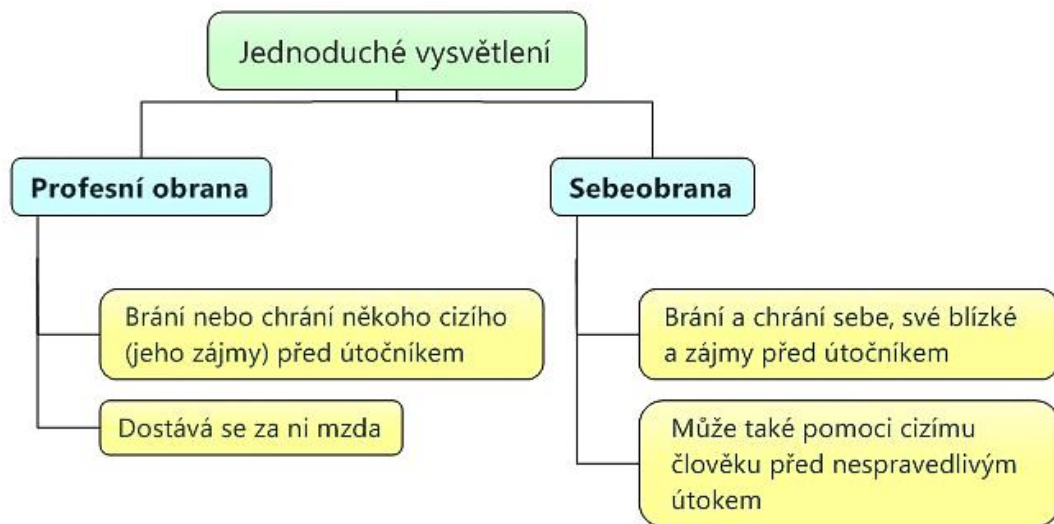
Druhá kapitola je zaměřena na reálný případ. Nejedná se o profesní obranu, ale je dobrým příkladem pro nejasnou nutnou obranu. Případ se odehrává v prostředí auta taxikáře, kdy ho napadl muž. Taxikář se bránil nožem, co měl u sebe. Útočník následkem bodnutí zemřel. Ze začátku se případ vyvíjel v neprospěch taxikáře. Byl odsouzen za vraždu, ale po odvolání se mu dostalo spravedlnosti, že se jednalo o nutnou obranu a byl zproštěn viny. Druhý případ nejasné obrany disponuje osobami, které byly pod vlivem alkoholu.

I u pracovníků PKB se bohužel může stát, že na pracovišti jsou pod vlivem alkoholu, proto jsem použila tento případ jako ukázkou. Policista vracující se ze služby, který měl u sebe pistolí, oslovoval psa. Ten začal štěkat a na štěkot reagoval jeho majitel, který hned vyběhl ven. Začal mezi nimi konflikt, ve kterém se policista začal bránit výstřely, které zasáhly majitele, a ten nakonec na následky zranění zemřel. I když policista argumentoval, že použil nutnou obranu, soud ho odsoudil za zabití odnětím svobody.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 TERMINOLOGIE

Profesní obrana je pro veřejnost neznámým pojmem. Mnoho lidí si myslí, že ví, co to znamená nebo naopak nemají vůbec tušení. Záměrem je tuto věc objasnit co nejjednodušším způsobem. Jako první je důležité si uvědomit rozdíl mezi profesní obranou a sebeobranou.

Obr. 1. Vysvětlení pojmů profesní obrana a sebeobrana

1.1 Profesní obrana

Její hlavním cílem je bránit nebo chránit zájem a hodnoty někoho jiného, zpravidla cizího. Dá se vhodně dělit na obranu státu a na komerční obranu, kde je také cílem bránit nebo chránit zájem a hodnoty někoho jiného. [1]

1.1.1 Obrana státu

Lze ji charakterizovat z hlediska profesní obrany pěti znaky:

- 1) Stát a jeho zájmy chrání pracovníci bezpečnostních složek
- 2) Jedná se o území, zřízení, pořádek a právo
- 3) Její financování je ze státního rozpočtu a ozbrojené sbory, služby a složky ji realizují
- 4) Armáda České republiky, Policie České republiky, tajné služby a Obecní policie mají na ní největší podíl

- 5) Pracovníci této obrany mají speciální zákonné normy, kterými získávají větší pravomoci, než mají jiní občané [1]

1.1.2 Komerční obrana

Lze ji také charakterizovat z hlediska profesní obrany pěti znaky:

- 1) Hlavním cílem je obchodní úspěch
- 2) Ve většině případů jsou zakázky soukromého charakteru a převažuje v nich obrana (ochrana) majetku
- 3) Pracovníci jsou motivováni platem, ale v některých případech může být motivace vyšší (myslí si, že jde o „poslání, misi, úkol“)
- 4) Reprezentuje ji průmysl komerční bezpečnosti, který je zastoupen soukromými bezpečnostními službami a živnostníky
- 5) Pracovníci této obrany mají stejné zákonné normy jako každý jiný občan [1]

1.2 Sebeobrana

Hlavním cílem je bránit (chránit) sebe, své blízké, své zájmy a hodnoty před protiprávním útokem jiného člověka nebo lidí. Možností je také pomoci před nespravedlivým útokem i cizímu člověku. [1]

Sebeobrana má pět znaků:

- Brání (chrání) osobní zájmy, mezi které patří **život, zdraví, majetek, osobní a domovní svoboda, čest**
- Člověk je motivován vyššími hodnotami, které jsou mimo finanční a materiální zisk
- Jde o citové vazby k blízkému člověku, k materiálním věcem, ke spravedlnosti atd.
- Motivace k sebeobraně je vyšší než motivace pracovníka PKB
- Týká se jednotlivého občana se standardními občanskými právy [1]

1.3 Mýty o sebeobraně a profesní obraně

Nejhorší dopady na společnost mají mýty v právní oblasti, v mediální oblasti a v oblasti zranění. Tyto mýty se označují jako nejvíce známé a je důležité jejich vysvětlení.

1.3.1 Mýty v právní oblasti

Jako první je mýtus prvního úderu. Mnoho lidí čeká na první úder a myslí si, že se mohou bránit až po něm, ale neuvědomují si, co může nastat. Útočník udeří takovou silou, že člověk se už po něm nedokáže bránit. Proto nemusí čekat na první úder, může se bránit, ale technikou, která bude odpovídající hrozbě. Střetneme se s podnapilým útočníkem a volíme strategii, která odpovídá hrozbě. Kdežto když na nás útočí člověk s bodnou zbraní, my se bráníme například úderem do ohryzku. Každý se na sebeobranu dívá jiným pohledem. Má své zásady, přemýšlí jinak a zachová se odlišně. Jako příklad může být pracovník v kanceláři, který se nikdy nesetkal s bojem nebo sebeobranou a ten se zachová úplně jinak než bývalý policista.

Další mýtus je o odvrácení útoku a přiměřeného útoku. Nutná obrana nastupuje před útokem nebo při něm. Není to pomsta, protože napadený brání své zájmy v mezích zákona. Ale pokud se napadený začne mstít a překročí hranice nutné obrany, jeho jednání se stane trestným a bude stíhán. [2]

Poslední důležitý mýtus v právní oblasti je přiměřenost obrany. Hodně lidí si myslí, že obrana musí být přiměřená, ale pokud se dostanete do konfliktu a budete se bránit přiměřeně, tak se neubráníte a vznikne patová (bezvýhodná) situace.

1.3.2 Mýty v mediální oblasti

Většina lidí si pamatuje scény z filmů a seriálů, které obsahují něco, co je pro člověka nové. Člověk nemůže porovnat scénu z filmu se svou vlastní zkušeností, a tudíž bývá ovlivněn nereálnými fakty.

Prvním mýtem je „nesmrtelnost“ herců a najdou se mezi námi někteří, co tomu věří. Dalším mýtem je používání palných zbraní. Člověk, co se setkal s nějakou palnou zbraní a střílel z ní, ví, že není možné držet v každé ruce kulomet. Důvodem je zpětný ráz zbraně a hmotnost. Jako poslední mýtus je vzhled herce ve filmu. Divák si vždy lépe zapamatuje záporného hlavního hrdinu, jeho oděv, obličej a postavu. Tyto poznatky poté můžou ovlivňovat svědectví. Dotyčný pachatel je popsán jako nebezpečný člověk, protože je oblečen jako záporný filmový herec. [2]

1.3.3 Mýty v oblasti zranění

Mnoho lidí obdivuje akční hrdiny a snaží se napodobit jejich chování. Nejznámější akční hrdina, kterého můžu uvést, je Chuck Norris. V jeho scénách si můžeme všimnout, jak

provádí různé techniky boje, kdy jeho protivník padá po úderu na zem a po několika vteřinách se zvedá s obličejem jako ze škatulky, což by se v reálné situaci nestalo. Běžný člověk, co si na tohoto akčního hrdinu hraje a nikdy neměl zkušenosti se sebeobranou, se při útoku může snažit napodobit jeho údery, které viděl, i když netuší, že nejsou tak účinné jako v televizi a je potom překvapený, jak velké zranění způsobil. [2]

1.4 Pojmy

V terminologii nastává problém v rozlišení bojového umění, bojového sportu a bojového systému. Mezi důležité pojmy k pochopení také patří obrana, ochrana, zbraň, obranný prostředek a zadržení.

1.4.1 Bojové umění

Bojové umění má svého zakladatele, historii a tradici. Tradice je realizována metodami cvičení, organizace tréninků, pevně stanovená hierarchie cvičenců a vztahem učitel – žák. Nesou hlubokou filozofii spojenou s náboženskými nebo duchovními vlivy v regionu jejich vzniku. Nemusí nutně sloužit jako efektivní obrana před napadením. [3]

1.4.2 Bojový sport

Bojový sport má stanovená pravidla a cíle. Bojovníci se porovnávají ve svých dovednostech a výkonech. Využívají pro své účely mnoho ochranných pomůcek. Cílem je vychovat dítě nebo dospívajícího jedince. Většina bojových sportů vyžaduje důraznou a pečlivou fyzickou přípravu. [3]

1.4.3 Bojový systém

Připravuje a učí člověka v krátké době ubránit se reálnému útoku v podmínkách profesní obrany nebo sebeobranu. Aplikuje nejmodernější přístupy včetně techniky, obranných prostředků a zbraní. Využívá psychologické přípravy na konflikt. Obránce se s pomocí komunikace, psychologie a taktiky snaží převzít iniciativu a překvapit útočníka. [1]

1.4.4 Obrana

V rámci profesní obrany je obrana **aktivní** přístup a jednání pracovníka průmyslu komerční bezpečnosti proti útoku člověka nebo lidí, které je protiprávní a směřuje na zájem chráněný zákonem. Využívá preventivní opatření, fyzickou obranu a následné zadržení. [1]

1.4.5 Ochrana

V rámci profesní obrany je ochrana **pasivní** vystupování a jednání pracovníka průmyslu komerční bezpečnosti proti útoku člověka nebo lidí, které je protiprávní a směřuje na zájem chráněný zákonem. Využívá preventivní opatření, technické a ochranné prostředky.

Patří k ní mechanické, elektronické i mechatronické systémy a zařízení spolu s prostředky osobní ochrany. Ochrana je součástí obrany. [1]

1.4.6 Zbraň

- Z hlediska obránce
Zařízení zkonstruované k ohrožení života útočníka. Je chápána jako palná zbraň nebo chladná zbraň (např. nůž).
- Z hlediska útočníka
Zařízení zkonstruované k útoku na život a zdraví jiného člověka.
- Z hlediska práva
Zbraň je vše, co může učinit útok proti tělu důraznějším. [1]

1.4.7 Obranný prostředek

Z pohledu obránce jde o prostředek, který ohrozí zdraví nebo majetek útočníka. Mezi obranné prostředky patří obranný sprej, kubotan a elektrický paralyzér. Všechny tyto obranné prostředky působí **aktivně** na útočníka.

1.4.8 Zadržení

Druhá nejdůležitější aktivita pracovníků průmyslu komerční bezpečnosti v situacích profesní obrany. Dle trestního řádu a právních norem může podezřelého zadržet kdokoliv. Při zadržení je podezřelý omezen na svobodě pohybu. [1]

Tato kapitola slouží k vysvětlení terminologie a základních pojmů. Jejím úkolem je vše vysvětlit, aby člověk neznalý této tematiky pochopil, o co jde. Její další částí jsou mýty spojené se sebeobranou a profesní obranou, které mnozí z nás znají.

2 PROBLEMATIKA PROFESNÍ OBRANY

Tato kapitola se zabývá využitím profesní obrany. Kde na ni, jako takovou, můžeme naražit. Má také své trendy, které mají dopad na kvalitu profesní obrany, a v neposlední řadě, jak řešit případnou konfliktní situaci.

2.1 Využití profesní obrany

Fyzická obrana (ochrana) je součástí PKB a aby se mohla aplikovat na profesionální úrovni, musíme znát teorii a praxi profesní obrany. Jako první se s profesní obranou setkávají bezpečnostní pracovníci PKB při:

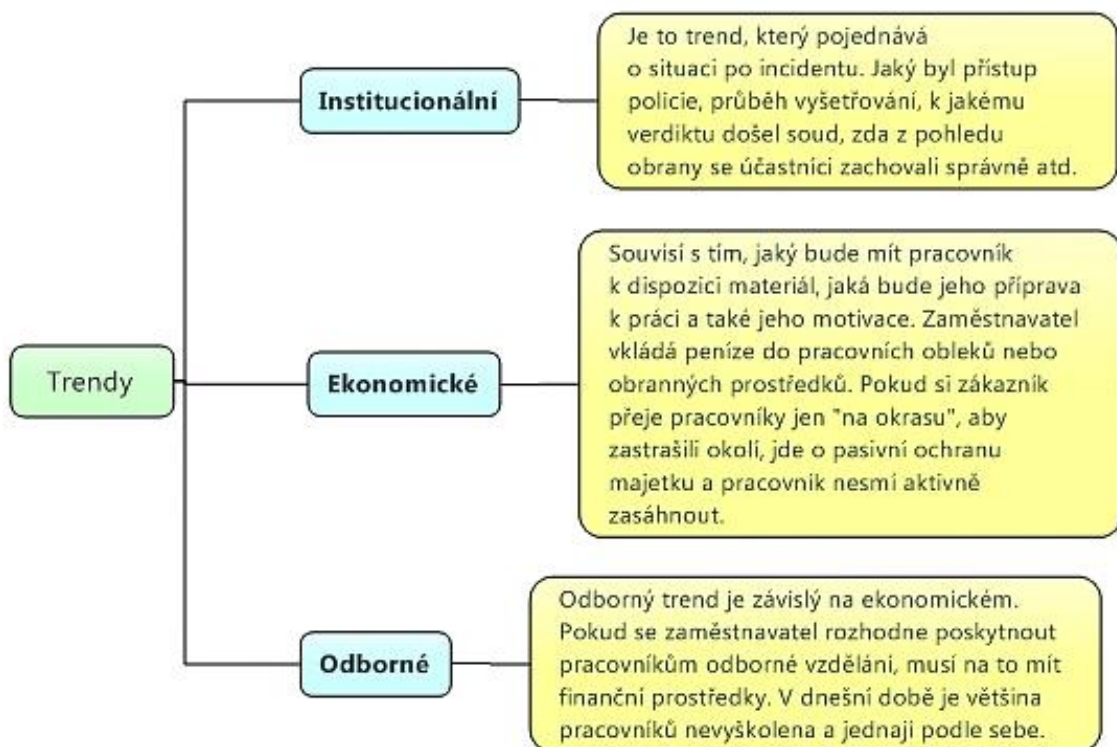
- Zajištění sportovních a společenských akcí

Pokud nezvládají profesní obranu, můžou tak uškodit pracovnímu týmu. Bezpečnostní pracovník má za úkol zabránit útoku útočníků na jiné lidi a poškozování majetku. Pokud to nastane, bezpečnostní pracovník musí přejít k zadržení a předání policii.

- Zajištění bezpečnosti a pořádku v restauračních zařízeních, hernách a při zábavách
Pracovník kontroluje osobní věci se svolením účastníka, uklidňuje vznikající konflikt nebo agresivního návštěvníka. [1]
- Osobní strážce
- Soukromý detektiv
- Přeprava finančních hotovostí a cenností
- Strážný
- Osádka zásahového vozidla
- Recepční, vrátný
- Detektiv v obchodě nebo hotelu
- Soukromý kurýr [4]

2.2 Trendy

Profesní obrana musí disponovat svou kvalitou, kterou ovlivňují institucionální, ekonomické a odborné trendy.

Obr. 2. Trendy profesní obrany [1]

Bakalářská práce je zaměřena zejména na institucionální trendy, protože popisuje v praktické části konflikty a následné soudní rozhodnutí.

2.3 Řešení situace

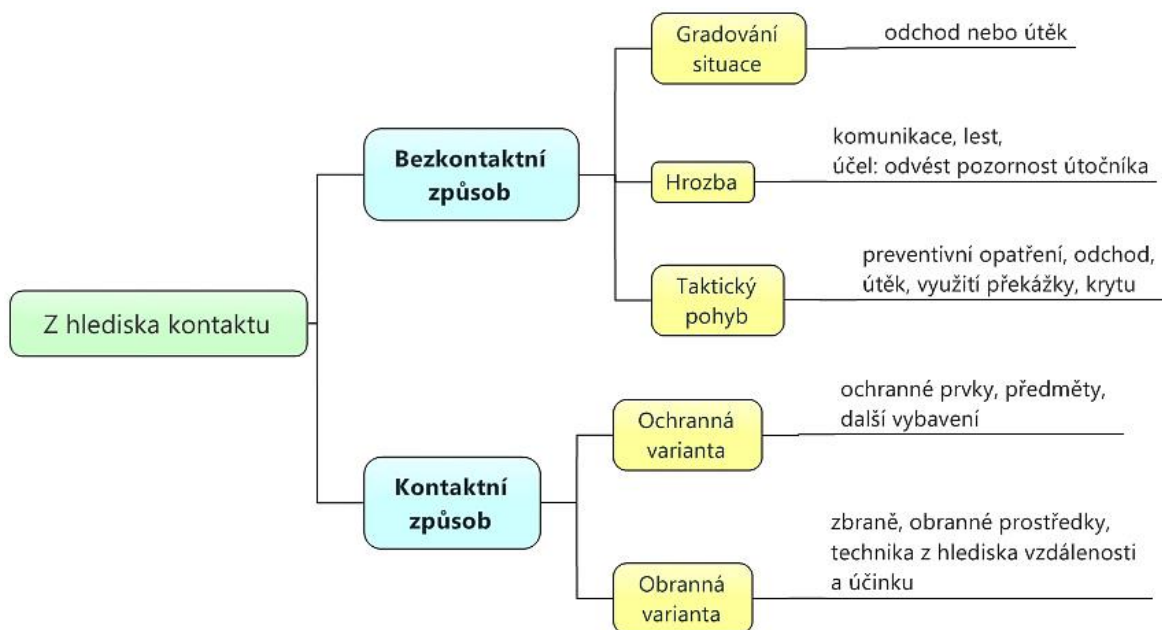
Řešení situace při vzniklém konfliktu má své metody. Tyto metody se dělí z hlediska odbornosti, kontaktu a způsobu provedení útoku. Z hlediska odbornosti člověk využije při konfliktu svou výšku, agresi, soutěživost nebo má speciální dovednosti. Z hlediska kontaktu se můžete střetnout kontaktně nebo bezkontaktně. Při kontaktu s člověkem použijeme například obranný prostředek (obrný sprej) a bez kontaktu můžeme utéct nebo použít komunikační lest. Z hlediska způsobu provedení útoku dojde k nečekanému útoku nebo útoku, který víme, že nastane například kvůli provokaci a slovním narážkám.

2.3.1 Metody řešení situace

Obr. 3. Metody řešení situace z hlediska odbornosti

Při konfliktu využívají (většinou muži) svou postavu a agresi. Pokud je člověk vysoký a má svaly, tak si hodně věří, i když to v některých případech není efektivní, nebo naopak se do konfliktu ani nevkládá a raději odejde. Jsou také lidé, kteří umí ovládat bojové umění, a pak toho využívají ve svůj prospěch při konfliktu.

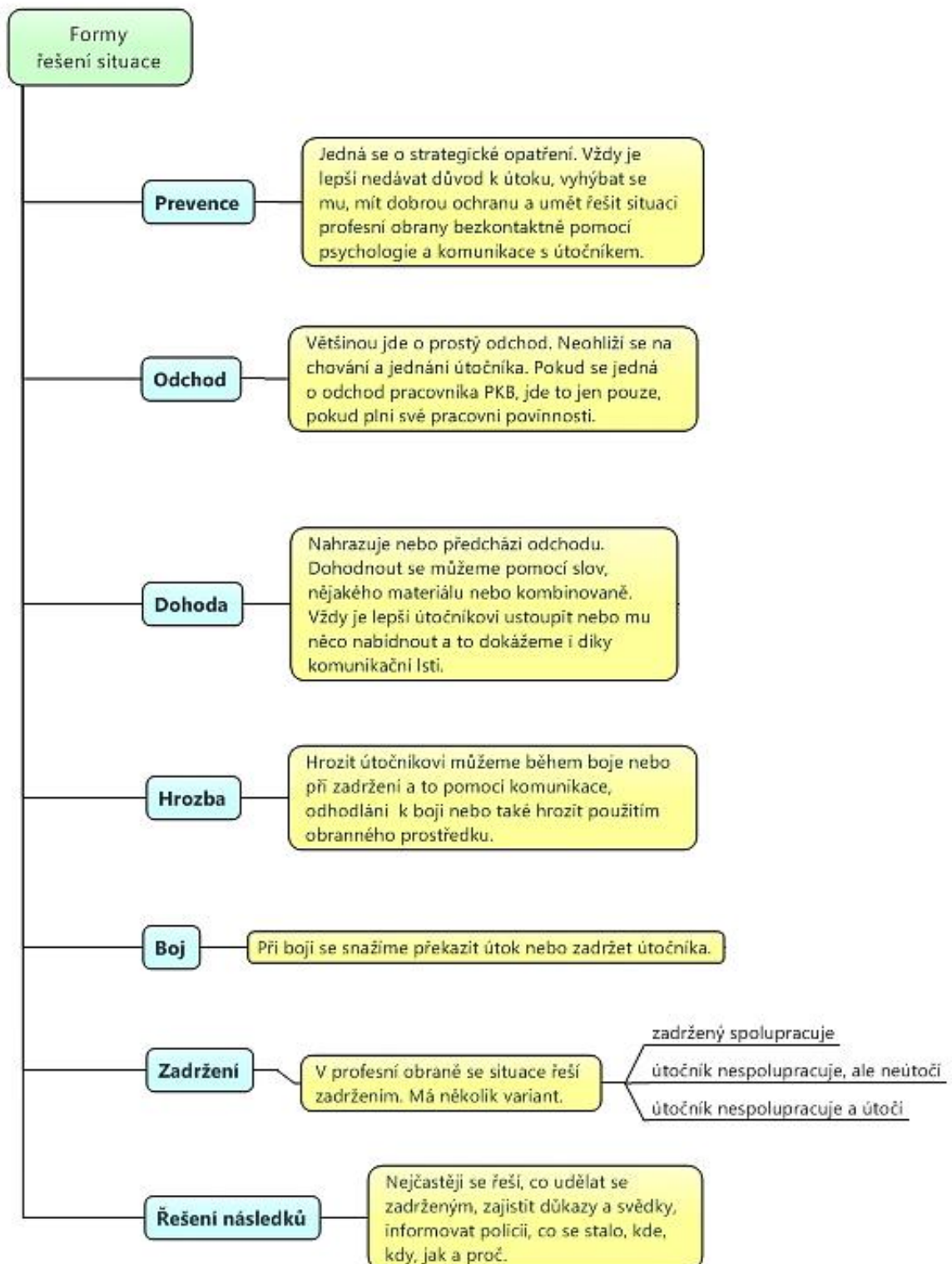
Obr. 4. Metody řešení situace z hlediska kontaktu

Obr. 5. Metody řešení situace z hlediska způsobu provedení útoku

Pokud dojde k přepadu (nečekanému útoku), je dobré dělat předběžná opatření. Když víte, že v nočních hodinách budete procházet parkem, kde je riziko přepadu, nachystáte si například obranný sprej, který můžete použít. Je dobré si u sebe nosit obranný prostředek jako prevenci. Nastávají také situace, kdy dojde ke slovní potyčce a provokaci. Následně se situace vygraduje a začne konflikt kontaktním způsobem.

2.3.2 Formy řešení situace

Obr. 6. Formy řešení situace

2.3.3 Ovlivňující faktory

- Směr útoku

Nejdůležitější faktor profesní obrany. Pokud nezaregistrujeme směr útoku, tak je obrana neúčinná.

- Čas

Stává se zásadním z hlediska vzdálenosti útočníka, závažnosti situace, intenzity a způsobu útoku.

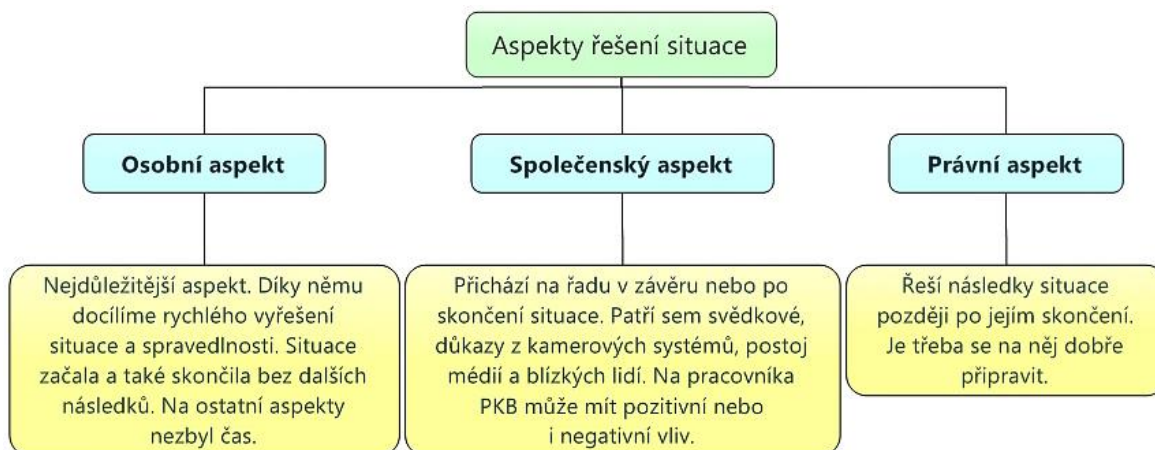
- Síly a prostředky

Ovlivňují výsledek profesní obrany z hlediska kondice, použitých zbraní a prostředků, vybavení a počtu zúčastněných lidí.

- Prostředky

Ovlivňují výsledek profesní obrany z hlediska místa, roční a denní doby nebo dohledu. [1]

2.3.4 Aspekty řešení situace

Obr. 7. Aspekty řešení situace

V PKB je velmi důležitý společenský aspekt. Osobní aspekt se vyskytuje spíše v sebeobraně. Právní aspekt může být jak v sebeobraně, tak v profesní obraně, ale pracovník PKB by na něj měl být lépe připraven.

2.3.5 Základní hlediska

Základními hledisky při řešení situace jsou objekt útoku a kontakt. Kdo se může stát objektem útoku je popsáno ve schématu.

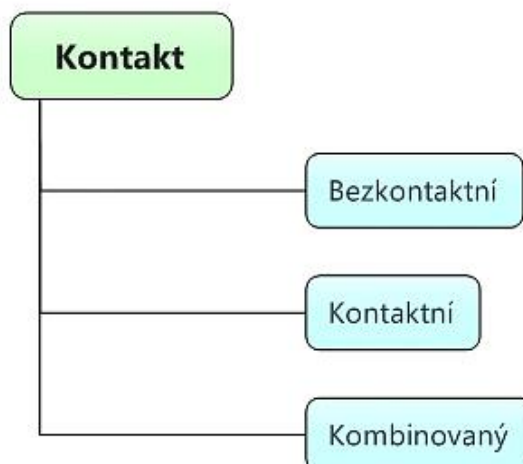
2.3.5.1 Objekt útoku

Obr. 8. Kdo se může stát objektem útoku [1]

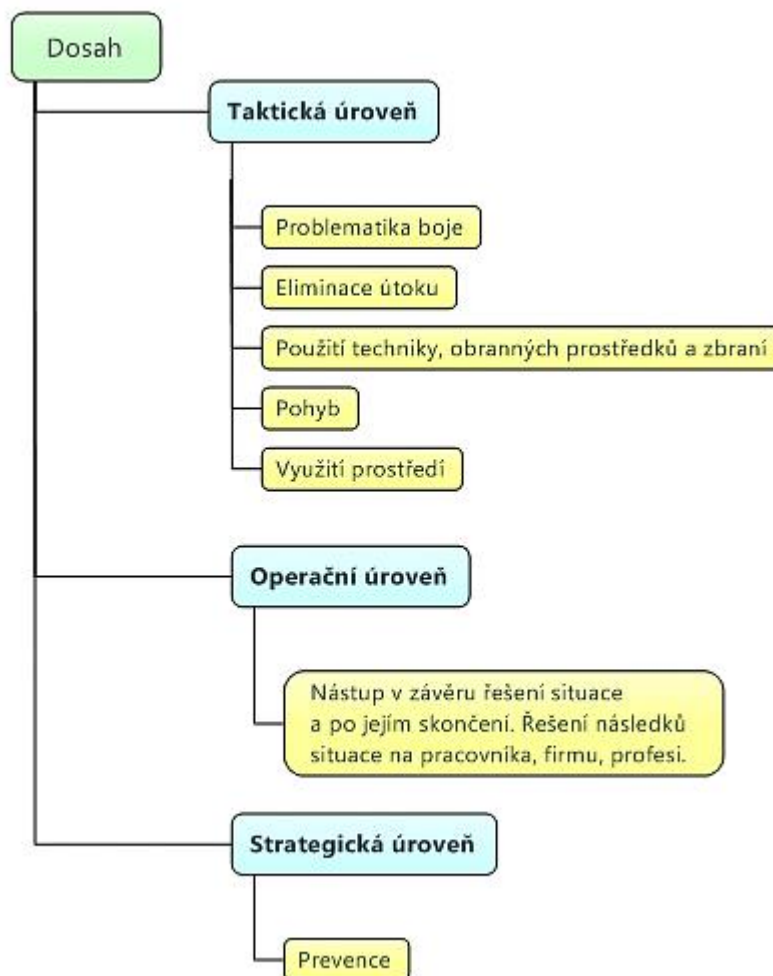
2.3.5.2 Kontakt

Základní rozdělení kontaktu je na tři části. O tomto tématu bylo zmíněno v řešení situace z hlediska kontaktu, kde je také více popsáno.

Obr. 9. Způsoby kontaktu [1]

2.3.5.3 Dosah

Obr. 10. Dosah a jeho úrovně [1]

Ve strategické úrovni se snažíme připravit na konfliktní situace a to pomocí prevence, výcviku apod. Operační úroveň nás v této práci nejvíce zajímá, protože se snaží vysvětlit závěry konfliktních situací pracovníků PKB s pachateli a zejména vyřešení následků (předání policii, případně řešení před soudem).

2.4 Obranné prostředky v profesní obraně

Pracovník PKB se ve své profesi aspoň jednou dostane do situace, kdy musí čelit útoku. V takovém případě se nemůže spoléhat jen na svou „fyzičku“. Proto by každý pracovník PKB měl mít u sebe obranný prostředek, který použije proti útoku, a měl by vědět, jak s ním pracovat. V mnoha případech se stává, že pracovník PKB nemá tušení, jak prostředek pracuje a při útoku přijde k úhoně i on. [5]

2.4.1 Úderné obranné prostředky

Působí na objekt aktivně a využívají se pro údery, vyrážení předmětů z rukou a vytlačení. [5]

2.4.1.1 Obušek

Tento typ obušku se v dnešní době už moc nepoužívá. Je to jednoduchý obranný prostředek pro boj zblízka. Jeho velikost nám znemožňuje ukrytí. [5]

Obr. 11. Obušek [6]

2.4.1.2 Teleskopický obušek

Jedná se o obranný prostředek, ke kterému potřebujeme odhodlání, motorické dovednosti a sílu. Obušek tvoří trubky kónického tvaru. Při švihnutí rukou se nám rychle otevře pomocí odstředivé síly. Nejširší trubka má gumový potah a slouží jako rukojeť. Nejtenčí trubka má na konci hlavici, která může sloužit například k rozbití skla. Teleskopický obušek můžeme využít pro obranu, záchranné účely (páčení, rozbití skla, sekání, štípání) anebo také k odvedení nebo zadržení pachatele. [7]

Obr. 12. Teleskopický obušek [7]

2.4.1.3 Tonfa

Její rukojeť je opatřena drážkami pro lepší uchopení a hlavicí, která zabraňuje vytržení z ruky. Zakončení rukojeti je ve tvaru hříbku. Zaručuje vhodné držení a otáčení tonfy. Na konci hříbku je hrot, který umožňuje použití jako kladiva. Spodní strana tonfy je zploštělá a při obraně dobře přiléhá k ruce a nesklouzne. [8]

Obr. 13. Tonfa [8]

2.4.1.4 Kubotan

Účinný obranný prostředek, který se používá při boji zblízka. Jeho speciální tvar nám zpevní sevřenou pěst. Zahrocený konec je k zasazování úderů. Jeho účinnost je také v tlaku na citlivé body při chvatech. Střední část je vroubkovaná proti vyklouznutí z dlaně. Některé jsou také vybaveny šňůrkou pro fixaci mezi prsty, aby zůstal v dlani při uchopení útočníka. [9]

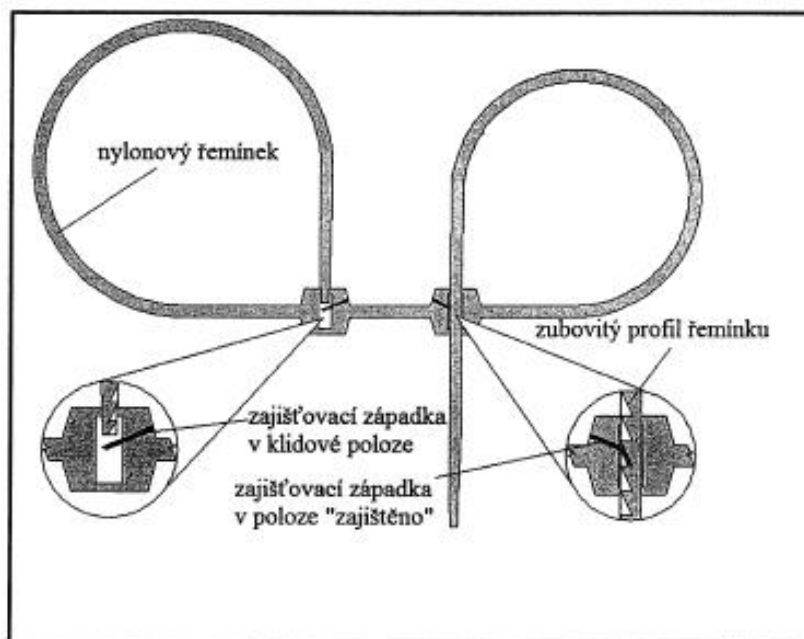
Obr. 14. Kubotan

2.4.2 Poutací obranné prostředky

Používají se k omezení pohyblivosti zadrženého spoutáním končetin. Řídí se §76 odst. 2 trestního řádu, kde se jedná o Zadržení osoby podezřelé. [5]

Obr. 15. Kovová pouta [10]

Obr. 16. Hlavní části jednorázových pout [5]

2.4.3 Chemické obranné prostředky

Veřejnost zná tyto prostředky pod pojmem obranný sprej neboli „pepřák“. Jedná se o obranný chemický prostředek, který má přímý dopad na lidský organismus a jeho výrobce musí mít atestaci k jeho výrobě. Hlavním úkolem obranného spreje je zmařit útok. Sprej obsahuje rostlinný alkaloid kapsicin (způsobuje pálivou chuť papriky), který má dráždivé účinky. Projeví se po zasažení do obličeje, dýchacích cest a kůže. Dochází k bolesti, slzení,

ztráty vidění, špatné dýchání a žaludeční nevolnosti. Sprej může také obsahovat barviva, která jsou viditelná pod UV lampou a později slouží k identifikaci útočníka. [5]

2.4.3.1 Obranný sprej – mlha

Pomocí většího rozptylu trysky má širší záběr a nemusí se přesně mířit. Nevýhodou je možné zasažení samotného uživatele vlivem větru nebo v uzavřených prostorách. Vhodné použití je střík spreje a současný útěk. Oblak spreje bude za vámi, a pokud vás útočník stále pronásleduje, naběhne do něj. [11]

Obr. 17. Obranný sprej - mlha

2.4.3.2 Obranný sprej – tekutá střela

Po stisknutí spreje vystříkne dlouhý paprsek tekutiny přímo na útočníka. Délka výstřiku se pohybuje 2 – 4 metry podle velikosti spreje. Musí být dokonalé zamíření na hlavu útočníka. Tento sprej odstraňuje nedostatky obranného spreje typu mlha. [11]

2.4.3.3 Kombinované obranné spreje

- Mlha/tekutá střela

Sprej lze přepínat mezi tekutou střelou a mlhou pomocí natočení hlavy. [5]

- Obranný sprej se svítilnou

Obr. 18. Obranný sprej se svítilnou [9]

- Obranný sprej s paralyzérem

Obr. 19. Obranný sprej s paralyzérem [6]

2.4.4 Elektrické obranné prostředky

Jejich zástupcem je elektrický paralyzér. Pracuje na principu elektrického oblouku, který vzniká mezi dvěma elektrodami. Velikost napětí je tisíc až statisíce voltů podle typu paralyzéro. [5]

2.4.4.1 Elektrické paralyzéry

Obr. 20. Elektrický paralyzér [12]

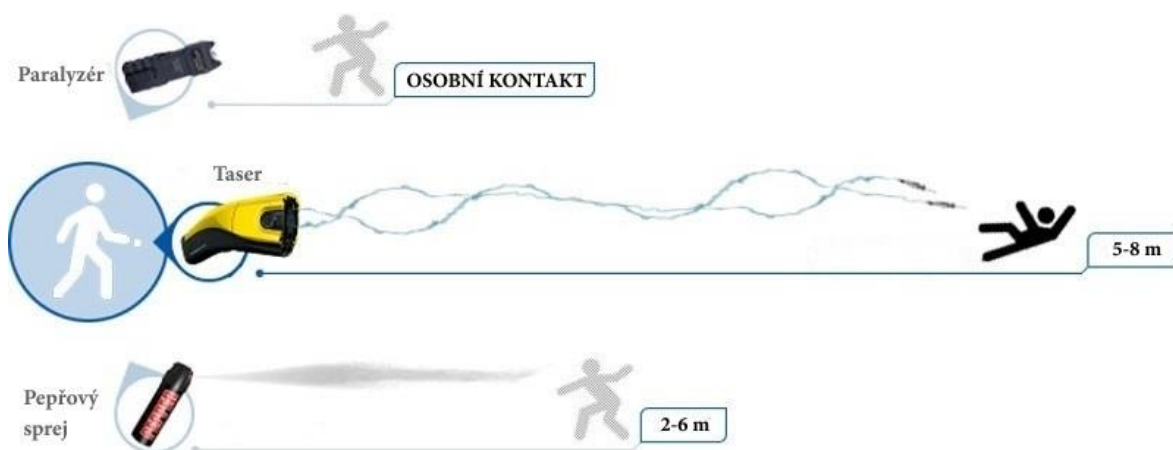
2.4.4.2 Kombinované elektrické paralyzéry

Obr. 21. Elektrický paralyzér s alarmem a svítilnou [12]

2.4.4.3 Taser

Taser je paralyzér na dálku, který ochromí elektrickým výbojem pomocí dvou elektrod ve tvaru šipek na tenkých vodičích. Při jeho použití není nutný přímý kontakt s útočníkem. V České republice se může jen omezeně používat a zařazuje se do kategorie zbraní A nebo D podle typu. [13]

Obr. 22. Ukázka vzdáleností při použití paralyzéro, taseru a obranného spreje [13]

2.4.5 Pracovní pes

Pes je obranný prostředek pro zvýšení bezpečnosti objektu nebo k bezpečnosti psovoda. Pomocí čichu dokáže rychle odhalit pachatele. Pokud pes sřeží objekt, pachatel si rozmyslí, zda chce proniknout do objektu. Když pes zasáhne proti pachateli, psovod má více času se připravit na útok (např. vytáhnout obranný prostředek) a také je možnost, kdy pes je cvičen na útok proti pachateli, který má zbraň (zakousne se mu do ruky). Nejčastějším plemenem pracovního psa je německý ovčák. Jejich obecné dělení je na strážné psy a hlídací psy. [5]

Obr. 23. Psovod s pracovním psem [14]

2.4.5.1 Strážný pes

Pes sřeží objekt samostatně a to několika způsoby:

- Střežení na volno
- Střežení na pohyblivém stanovišti (pes upoután na vodícím laně)
- Střežení na pevném stanovišti (např. u boudy) [15]

2.4.5.2 *Hlídací pes*

Pes se svým psovodem vykonává v objektu kontrolní činnost. Psovod se díky tomu cítí bezpečněji, může pracovat sám a pes může včas upozornit na osobu. [15]

V této kapitole jsme byli obeznámeni s problematikou profesní obrany a výběrem obranných prostředků. Problematika profesní obrany pojednává o jejím využití, kde se samotná profesní obrana nachází, jaké má trendy a jak řešit vzniklou konfliktní situaci. Obranné prostředky jsou popsány spolu s jejich fotkami. Mají různá rozdělení a s pachatelem přijdou do styku aktivně nebo pasivně.

3 PRÁVNÍ PROSTŘEDÍ

3.1 Trestní zákoník

Pracovník PKB by měl být seznámen se zákonem č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Tento zákon vysvětluje nutnou obranu a krajní nouzi, se kterou se v profesní obraně setkáváme.

3.1.1 §28 Krajní nouze

„Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému trestním zákonem, není trestným činem.

Nejde o krajní nouzi, jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil, anebo byl ten, komu nebezpečí hrozilo, povinen je snášet.“ [16]

„Nehrozí-li nebezpečí od fyzické osoby, jedná se vždy o krajní nouzi.“ [1]

Podmínkou je přímo hrozící nebezpečí, které může být způsobeno přírodními živly. Škoda se může způsobit komukoli a musí být menší než ta, která hrozila. Obrana se použije, pokud nebylo možno odvrátit nebezpečí jinak s využitím prostředků obrany s menším účinkem. Pokud vzniklo nebezpečí vlastním zaviněním jednatelů, hradí škodu on. [17]

Pracovník PKB se s krajní nouzí může setkat například v obchodě, kde pracuje jako strážný. Někdo na parkovišti nechá dítě v autě v letním období a pracovník může rozbít okýnko od auta, aby dítě dostal ven, pokud je ohrožen jeho život (velkým teplem, dehydratací apod.).

3.1.2 §29 Nutná obrana

„Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvajících útok na zájem chráněný trestním zákonem, není trestným činem.

Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku.“ [16]

O nutnou obranu se jedná, je-li útok hrozící nebo trvajících. Útok přímo hrozící je ten, který má bezprostředně nastat a nemusí se čekat, až útočník udeří první. Útok trvajících už začal, ale neskončil. [18]

Podmínkou je útok člověka nebo poštvaného zvířete, kde se způsobí škoda přímo útočníkovi. Lze způsobit větší škodu, než která hrozila. Brání se proti útoku s využitím účinnější

obranu a prostředků a nemusí se hledat rovnocenné prostředky obrany. V tomto případě obránce škodu nehradí. [17]

3.1.3 Rozdíl mezi NO a KN

Tab. 1. Rozdíly nutné obrany a krajní nouze

NO	KN
Útok přímo hrozící nebo trvajícím	Nebezpečí vzniklé přírodními živly, člověkem, zvířetem. Nelze odvrátit jinak.
Chrání zájmy chráněné trestním zákoníkem	Nebezpečí hrozící zájmům chráněným trestním zákoníkem
Intenzita obrany silnější než útok	Někteří musí nebezpečí snášet (hasiči)
Škoda vzniklá v obraně může být větší než škoda, která hrozí z útoku	Škoda musí být vždy menší

3.2 Trestní řád

3.2.1 §76 odst. 2 Zadržení osoby podezřelé

„Osobní svobodu osoby, která byla přistižena při trestném činu nebo bezprostředně poté, smí omezit kdokoli, pokud je to nutné ke zjištění její totožnosti, k zamezení útěku nebo k zajištění důkazů. Je však povinen tuto osobu předat ihned policejnímu orgánu; příslušníka ozbrojených sil může též předat nejbližšímu útvaru ozbrojených sil nebo správci posádky. Nelze-li takovou osobu ihned předat, je třeba některému z uvedených orgánů omezení osobní svobody bez odkladu oznámit.“ [19]

Zadržení osoby podezřelé je možné po splnění daných podmínek a těmi jsou:

- Osoba se musí dopustit trestného činu
- Zadržet ji můžeme při páčání trestného činu nebo bezprostředně poté
- Zadržení je nutné pro zjištění totožnosti, k zabránění útěku nebo k zajištění důkazů
- Zadržaná osoba musí být ihned předána policejnímu orgánu. [20]

3.3 Zákon o střelných zbraních č.119/2002 Sb.

Tento zákon stanovuje podmínky pro vlastnictví, držení, nošení a používání zbraně nebo střeliva a práva spolu s povinnostmi držitelů zbraní nebo střeliva. Držitelem může být jak fyzická osoba, tak právnická osoba. [5]

3.4 Činnost advokáta při řešení profesní obrany

Advokát figuruje jako obhájce v trestním řízení. Přístup policie a státního zástupce k případu, kde došlo ke krajní nouzi nebo nutné obraně, nebývá bez problémů. Nejlepší je, když zaměstnavatel zajistí pracovníkovi právní pomoc od prvního okamžiku nebo si ji může opatřit sám. Podle advokáta Mgr. Miloslava Jančíka je o právní pomoc často žádáno až po incidentu, kdy osoba už provedla výpověď a myslela si, že se vše rychle vyřeší.

Pro pracovníka PKB je lepší mít u sebe při výkonu služby kontakt na právníka a nejlépe mít dopředu sjednanou dohodu o zastoupení pro případ nutnosti. Pokud osoba jedná v nutné obraně nebo krajní nouzi, je výhodnější počkat do příjezdu svého právníka, než bude poskytovat informace o proběhlé situaci.

Ideálním postupem po incidentu je přivolání pomoci od svých kolegů, policie a záchranné služby. Poté začne poskytovat první pomoc zraněnému pachateli. I když to je pachatel, je to povinnost pracovníka mu poskytnout pomoc a také je to dobře vnímáno při následném posuzování. Po příjezdu policie je třeba upozornit na stopy, které se můžou hned na místě zničit. Musí jednoznačně a krátce popsat situaci, aby se policie orientovala, kdo je útočník a kdo obránce. Pokud je při incidentu použita zbraň ze strany obránce, měl by ji vrátit zpět do pouzdra. Kdyby ji stále držel v ruce při příjezdu policie, může to mít špatný vliv a policie si to vyloží špatně. [1]

Právní prostředí je z hlediska celkového tématu důležitou součástí. Je třeba si uvědomit rozdíl mezi nutnou obranou a krajní nouzí, kdy nutná obrana hraje hlavní roli v praktické části.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

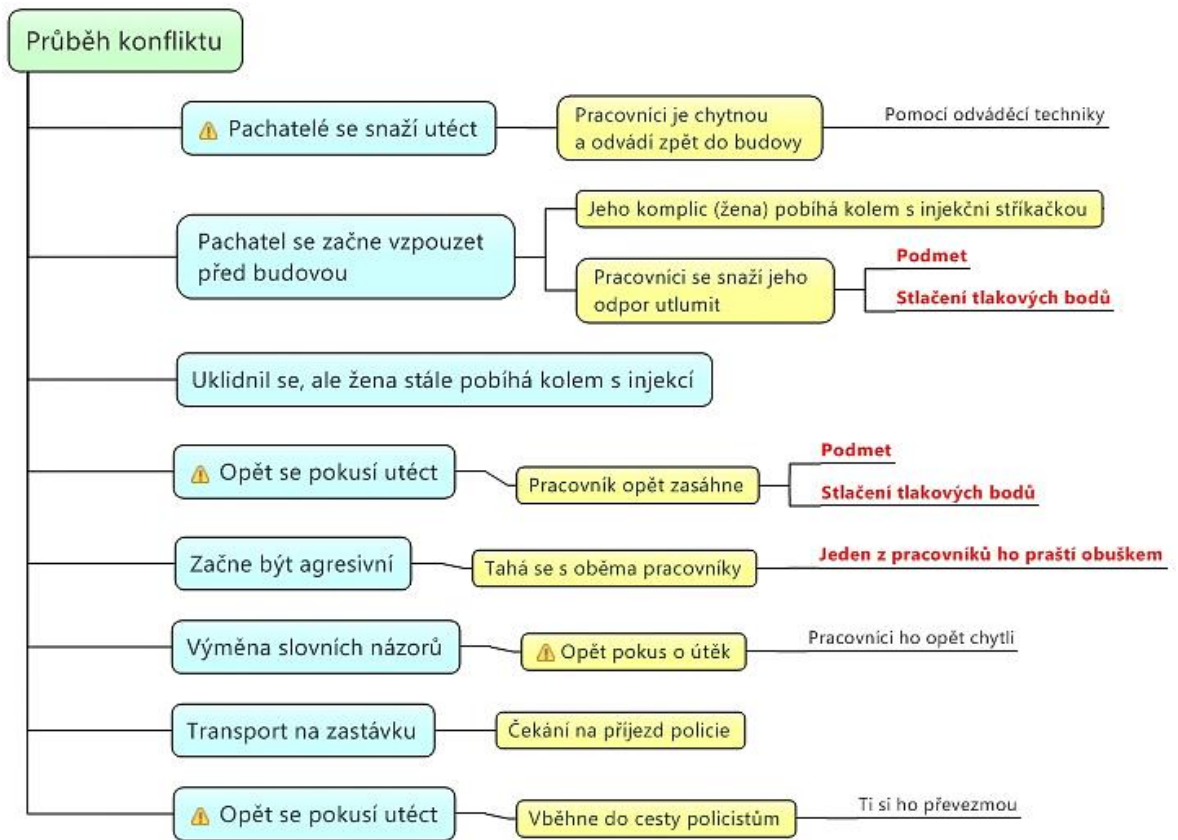
4 MODELOVÉ SITUACE

K tomu, aby člověk pochopil, jak vypadá nutná obrana, jsem vytvořila dvě modelové situace, které se zaměřují na jasnou nutnou obranu a vybočení z mezí nutné obrany (exces). Na každé modelové situaci vysvětlím z pohledu profesní obrany průběh konfliktu, jaké se použily techniky, jak zareagoval pracovník průmyslu komerční bezpečnosti, a z pohledu práva, zda byla nutná obrana použita správně. V oblasti profesní obrany se těžce dostává k případům, které by vykazovaly nejasnou nutnou obranu. Proto jsem se rozhodla k vymyšlení jednotlivých situací a následnému vysvětlení.

4.1 1. Modelová situace – jasná nutná obrana

Pracovník PKB nastoupí na denní směnu v obchodním centru. Během obchůzky objektu dostane hlášení do vysílačky o dvou pachatelích, kteří se dopustili krádeže. Pracovník i se svým kolegou se snaží oba pachatele najít, ale zjistí, že jsou už mimo budovu a běží za nimi. Když pachatel neměl kam utéct, pracovníci ho chytli a odváděcí technikou s ním šli zpět do budovy. Před budovou se začal vzpouzet a jeho komplic (žena) začala pobíhat kolem s injekční stříkačkou. Pracovníci se snažili rychle utlumit odpor pachatele kvůli pobíhající ženě s injekcí. Pracovník pachatele podmetl a stlačil mu tlakové body na těle, díky kterým se pachatel uklidnil. Žena pořád pobíhala kolem a pachatel se znovu pokusil o útěk a opět ho pracovník podmetl a stlačil mu tlakové body na těle. Pachatel začal být agresivnější a tahal se s oběma pracovníky. Z tohoto důvodu ho jeden z pracovníků praštil teleskopickým obuškem. Pachatel si s nimi vyměnil slovní názory a opět se pokusil utéct. Pracovníci ho chytli, odvedli na zastávku, která byla poblíž, a čekali na příjezd policie. Při čekání se pachatel pokusil znovu utéct, ale vběhl přímo do cesty policistům. Ti si ho převzali a pracovníci PKB se vrátili zpět do práce.

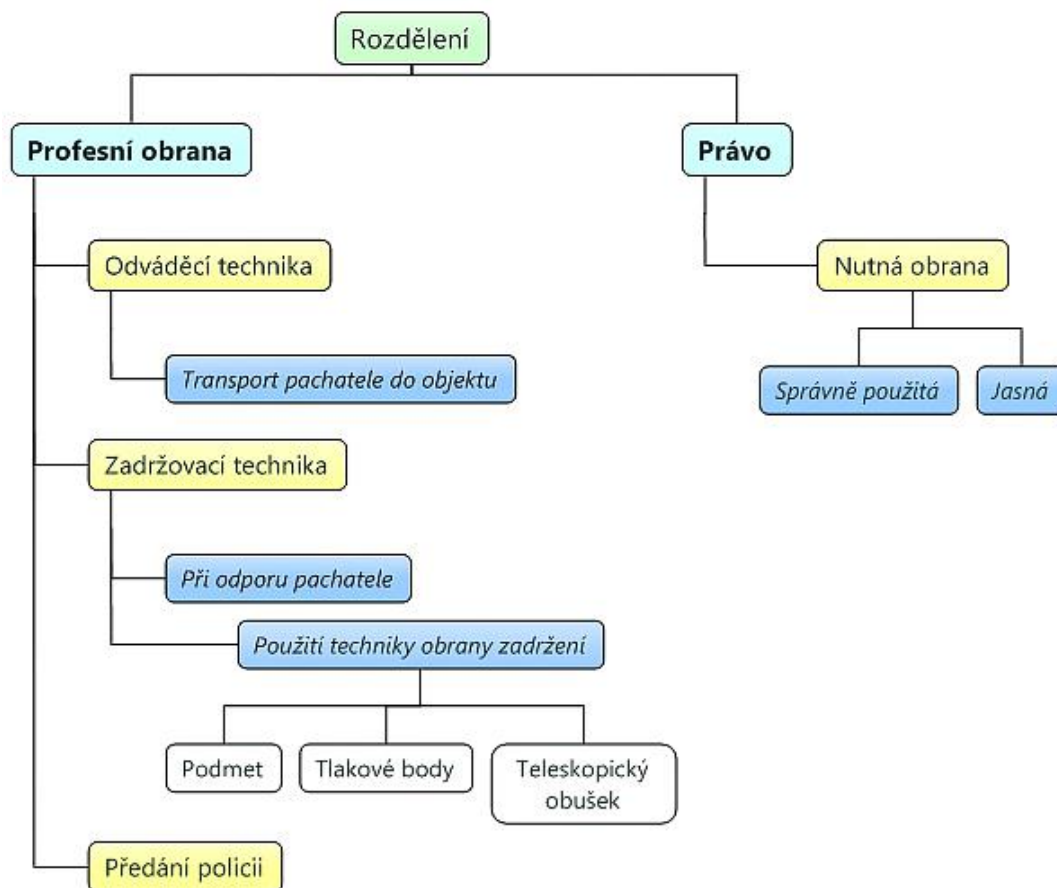
4.1.1 Schéma modelové situace

Obr. 24. Schéma průběhu konfliktu 1

Slova označené **červenou** barvou ukazují na použití profesní obrany. Místa označená vykřičníkem ukazují pokusy o útěk pachatelů.

4.1.2 Rozdělení z pohledu profesní obrany a práva

Obr. 25. Schéma rozdělení 1

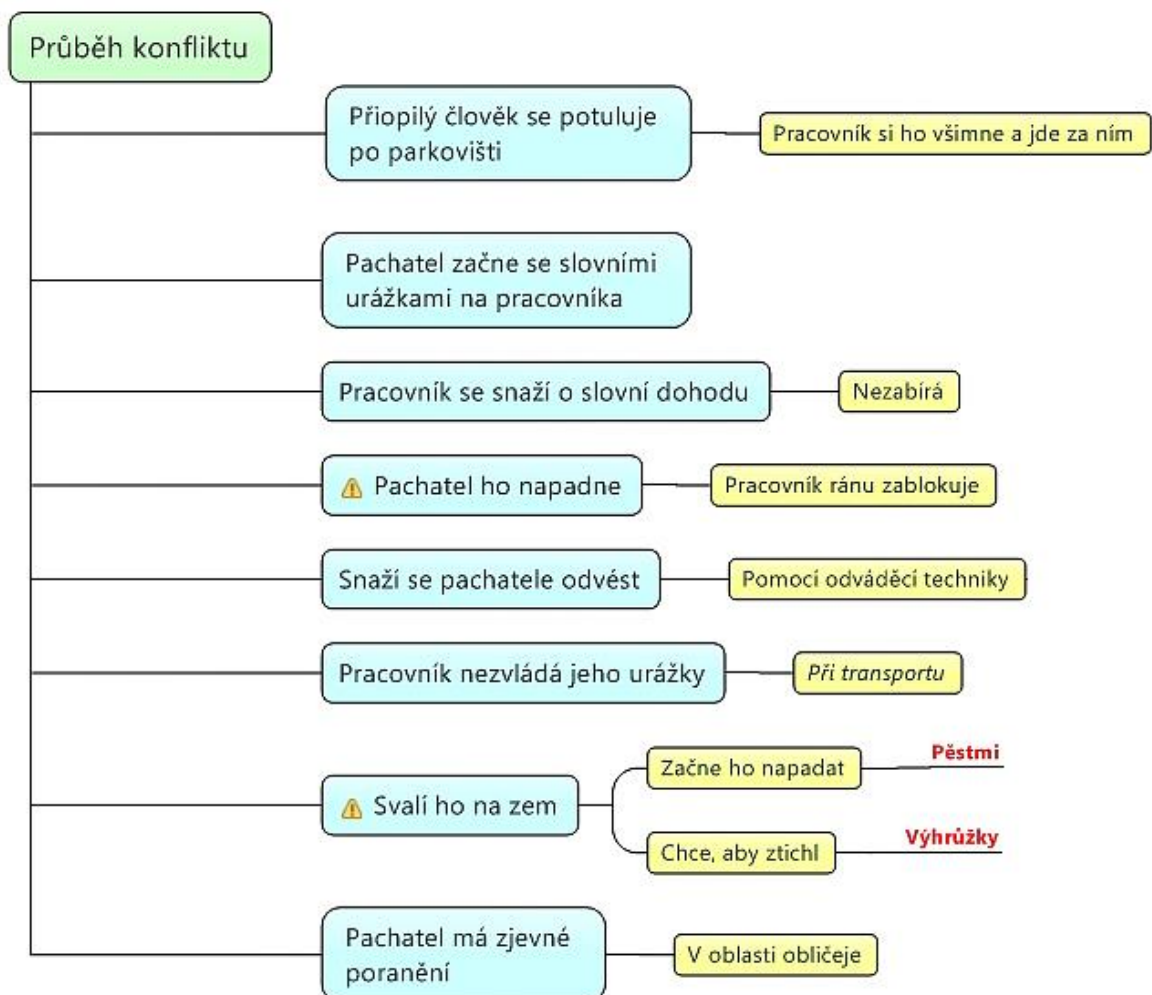
Pracovník PKB z hlediska své profese použil správně odváděcí techniku, aby transportoval pachatele zpět do objektu a vyčkali na příjezd policie. V tomto případě se pachatel několikrát pokusil o útěk, tudíž pracovníci museli využít zadržovací techniku, kdy pachatele zadrželi, pomocí podmetu a stlačením tlakových bodů. Ve vyhocenější situaci, kdy na ně pachatel začal útočit, museli použít i teleskopický obušek. V této chvíli se začala střídat nutná obrana a zadržení. Kvůli použití techniky obrany zadržení (podmet, stlačení tlakových bodů, teleskopický obušek) museli pracovníci PKB později podat vysvětlení na kriminální policii.

Jelikož se jednalo o krádež, která přesahovala 10.000,- Kč, převzala si pachatele Policie ČR. Pokud se jedná o krádež v hodnotě menší než 5.000,- Kč, jde o drobnou krádež a řeší se pokutou. V takovém případě si převezme pachatele městská policie.

4.2 2. Modelová situace – vybočení z mezí nutné obrany (exces)

Pracovník PKB nastoupí na noční směnu ve větším několikapatrovém parkovišti. Obchází objekt a kontroluje ho. Kolem půlnoci se po parkovišti začne trmácet přio opilý člověk (pachatel). Pracovník si ho všimne a přichází k němu. Pachatel začne se slovními urážkami. Pracovník se ho snaží rozumně přemluvit, ať opustí areál, ale ten i přesto zůstává a stále slovně uráží. Pokusí se pracovníka napadnout, ale on jeho ránu zablokuje. Pracovník chce pachatele odvést mimo hlídaný objekt, ale při transportu nedokáže vystát jeho urážky. Svalí ho na zem a začne ho napadat pěstmi s výhrůžkami, ať přestane mluvit. Po útoku ze strany pracovníka je na pachateli vidět poranění v oblasti obličeje zaviněné pracovníkem.

4.2.1 Schéma modelové situace

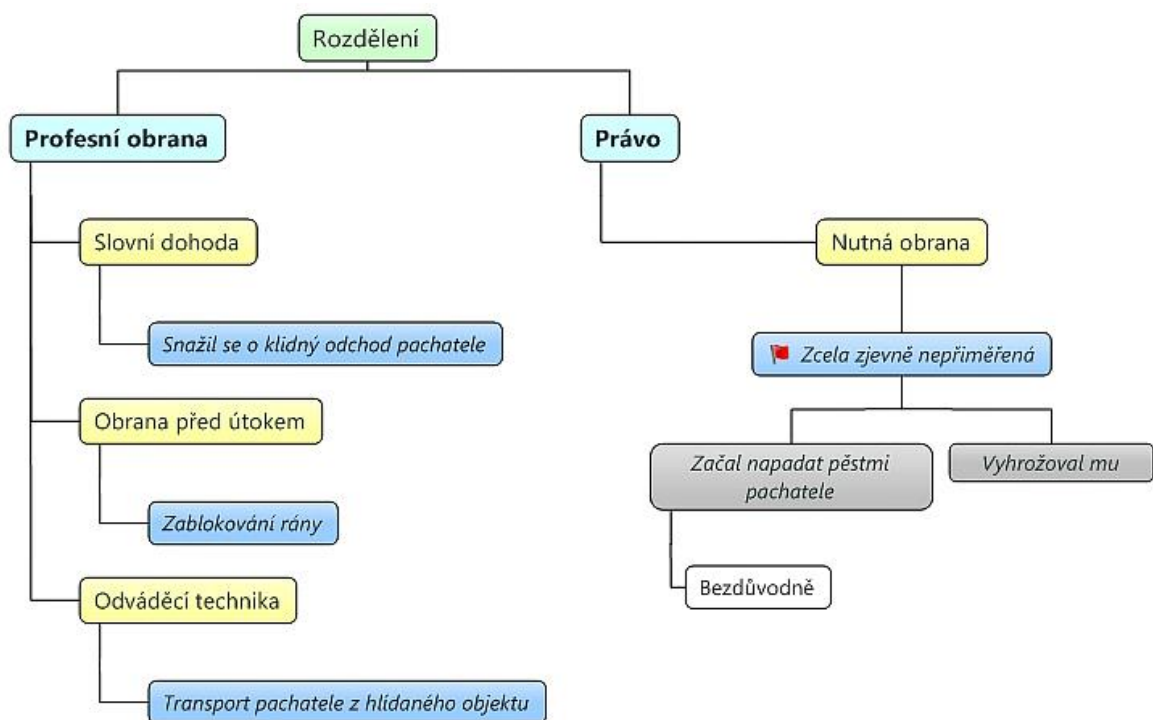

Obr. 26. Schéma průběhu konfliktu 2

Slova označená **červenou** barvou ukazují na zcela nepřiměřenou obranu a slovní napadení. Místa označená vykřičníkem ukazují fyzický kontakt.

Takový přístup je považován za **nesprávný**. Pracovník PKB si v profesní obraně nesmí dovolit vztáhnout ruku na člověka, který ho nijak neohrožuje. Má pouze za úkol ho odvést mimo hlídaný objekt. I přes slovní urážky pachatele se nesmí nechat vyprovokovat. Tyto případy hodně nastávají u pracovníků PKB v nočních klubech. Většina z nich není vyškolená a využívá publika kolem něj. Chce si zvýšit ego, tudíž si vybere nějakého potenciálního pachatele, se kterým se začne z nějakého důvodu dohadovat a pak ho bezdůvodně napadne (pracovník si samozřejmě důvod najde). Jeden z takových případů se stal v nejmenovaném nočním klubu. Jeden z návštěvníků se dostal do potyčky s pracovníkem PKB. Šlo zcela zjevně o nepřiměřenou obranu. Když návštěvník začal pracovníka PKB slovně napadat, ten si to nechtěl nechat líbit a napadl ho a vyrazil mu pěstí přední zub. Postupem času při vyšetřování bylo zjevné, že šlo o zcela zjevně nepřiměřenou obranu a důkazem byly kamerové záznamy.

4.2.2 Rozdělení z pohledu profesní obrany a práva

Obr. 27. Schéma rozdělení 2

Tato kapitola se snažila představit dvě modelové situace. Jedna z nich byla jasná nutná obrana a druhá vybočení z mezí nutné obrany. Díky nim by měl každý pochopit, jak vůbec nutná obrana vypadá a zdali se pracovník PKB zachoval správně nebo ne. Schémata sloužila k celkovému popisu situace a následnému rozdělení z pohledu profesní obrany a práva.

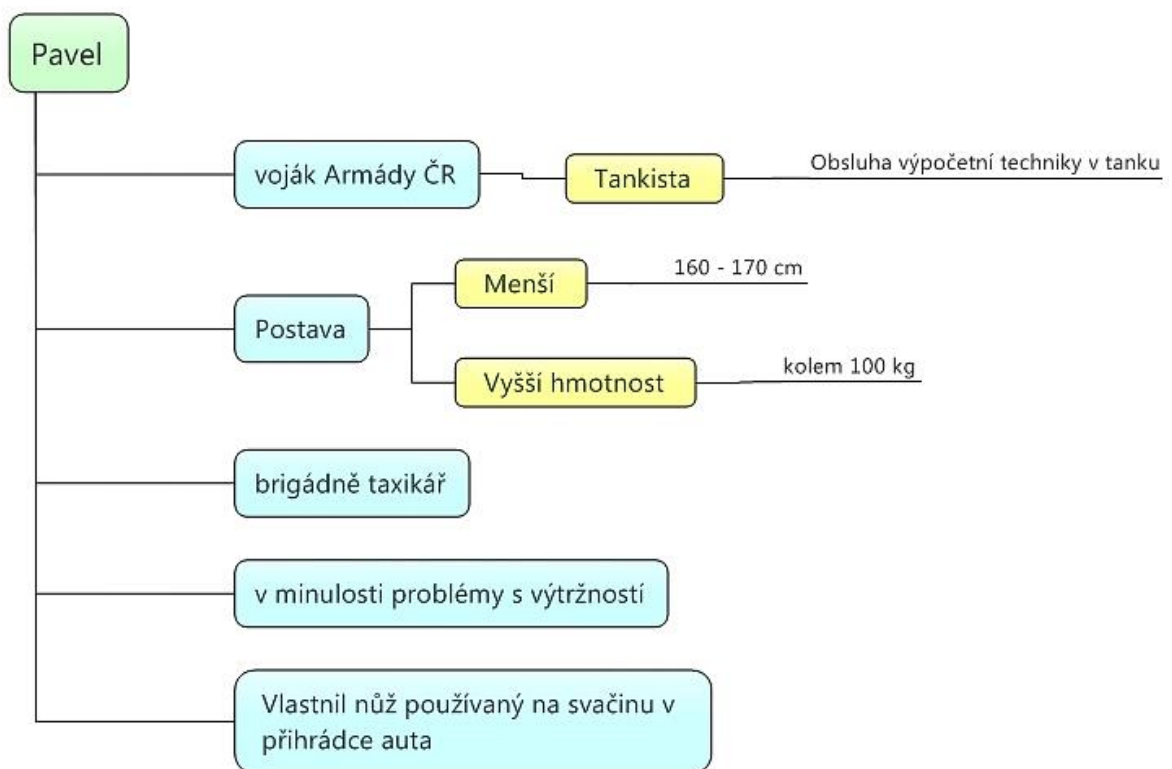
V profesní obraně popisuje chování pracovníka PKB, jak se choval, co udělal, a z pohledu práva správné nebo špatné použití nutné obrany.

5 REÁLNÝ PŘÍPAD – NEJASNÁ NUTNÁ OBRANA

Pro situaci, kdy se jednalo o nejasnou nutnou obranu, jsem si vybrala reálný případ. Nenačází se v oblasti profesní obrany, ale je dobrý pro pochopení, proč šlo o nejasnou nutnou obranu. Případů z oblasti profesní obrany je velmi málo.

Hlavními osobami jsou Pavel a Roman. Šlo o konflikt, který se stal v Olomouci v autě taxikáře. Pavel se snažil bránit před Romanem, ale jeho obranou došlo k úmrtí. Tudíž v posudcích o tomto případu je Pavel brán jako obžalovaný a Roman jako poškozený (oběť).

5.1 Profily osob

Obr. 28. Popis osoby obžalovaného – Pavel

Voják Armády ČR

I když je Pavel voják Armády ČR, působil pouze jako tankista. V dřívějších letech se museli účastnit základního vojenského výcviku. Stal se vojákem jako střelec z tanku. Toto začlenění se zabývá obsluhou výpočetních systémů, prací s počítači v tanku. Dá se to přirovnat k programátorovi. Z finančních důvodů se rozhodl, že chce, aby ho poslali na misi, kde působil jako ostraha základny.

V minulosti problémy s výtržností

Pavel dříve pracoval jako revizor v dopravním podniku. Když se mu při kontrolách snažil někdo utéct, tak se s nimi někdy tahal na veřejnosti a vznikla z toho výtržnost. Z tohoto důvodu má 2 rozsudky z výtržnosti.

Obr. 29. Popis osoby poškozeného – Roman

Bývalý boxer

Roman se v minulosti věnoval boxu. Účastnil se i soutěží, ale nebyl profesionál.

V minulosti problémy s taxikáři

Roman byl jednatel taxi služby a dělala mu velký problém konkurence. Z tohoto důvodu jednou napadl taxikáře od konkurence, ten to šel nahlásit na policii. Poté, co se z policie vrátil, Roman ho opět napadl. Takových případů bylo více.

5.2 Průběh situace

5.2.1 Z pohledu Pavla

Pavel nastoupil do práce a normálně se jí věnoval. Odvážel a přivázel zákazníky, kam si přáli. Kolem 23:00 zaslechl ve vysílačce, že Roman napadl jeho kolegu. Pavel mezitím přijížděl na místo, kde čekává na zákazníky. Když se pomalu přibližoval na místo, začal mu někdo bouchat do auta.

Obr. 30. Průběh situace z pohledu Pavla

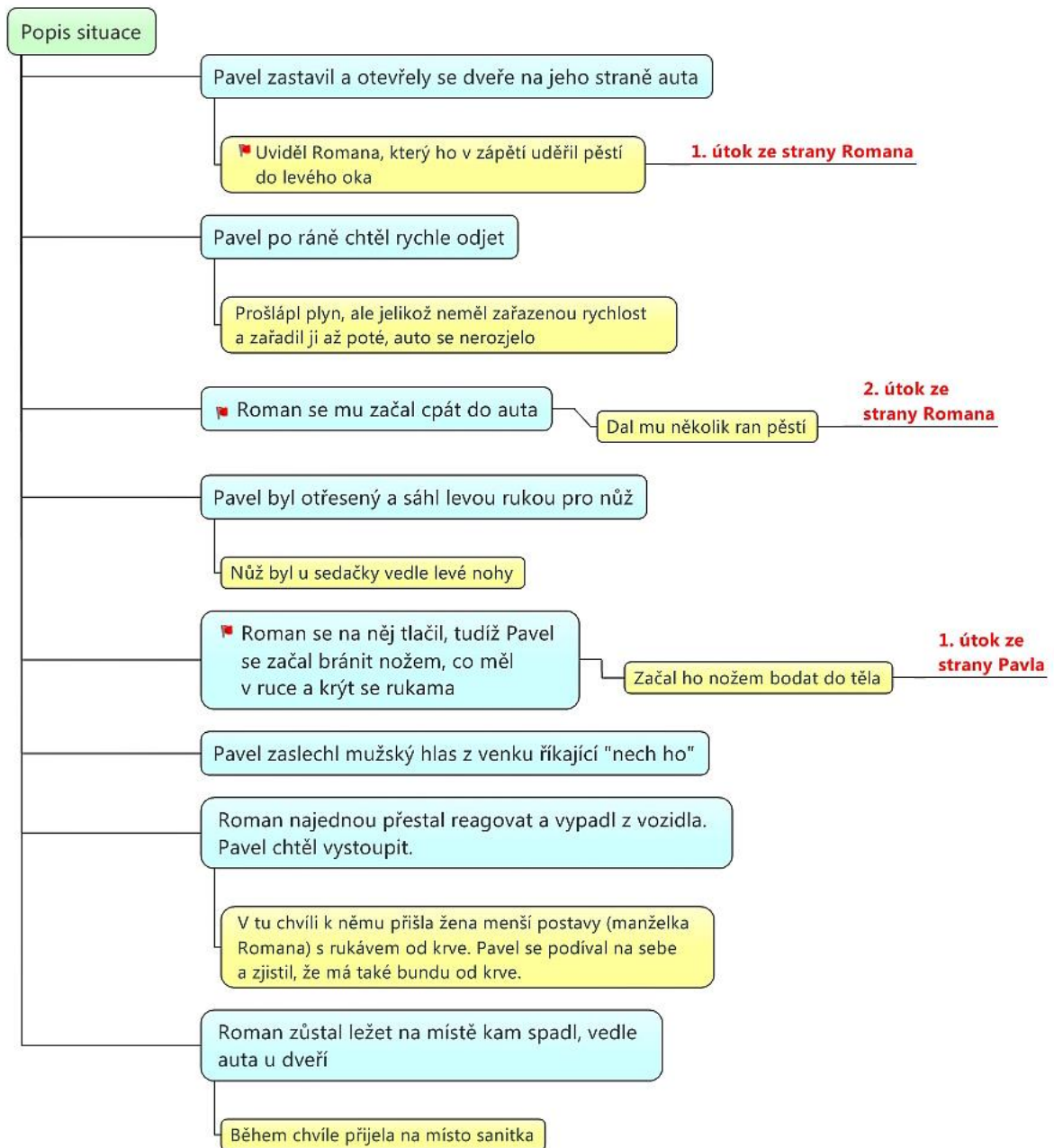
5.2.2 Z pohledu Romana

Roman odcházel z hospody spolu se svou manželkou a jeho zaměstnancem. Manželka věděla, že je Roman agresivní a chtěla s ním jít domů. I přesto se Roman začal dohadovat a napadat taxikáře od konkurence. Tvrdil jim, že parkují na jeho místech. Přitom ta místa tam byla určena pro všechny. Jeden z taxikářů na něj šel ihned podat trestní oznámení a mezitím Roman zaútočil na Pavla v autě.

Obr. 31. Průběh situace z pohledu Romana

5.2.3 Samotný konflikt

Obr. 32. Schéma popisu situace

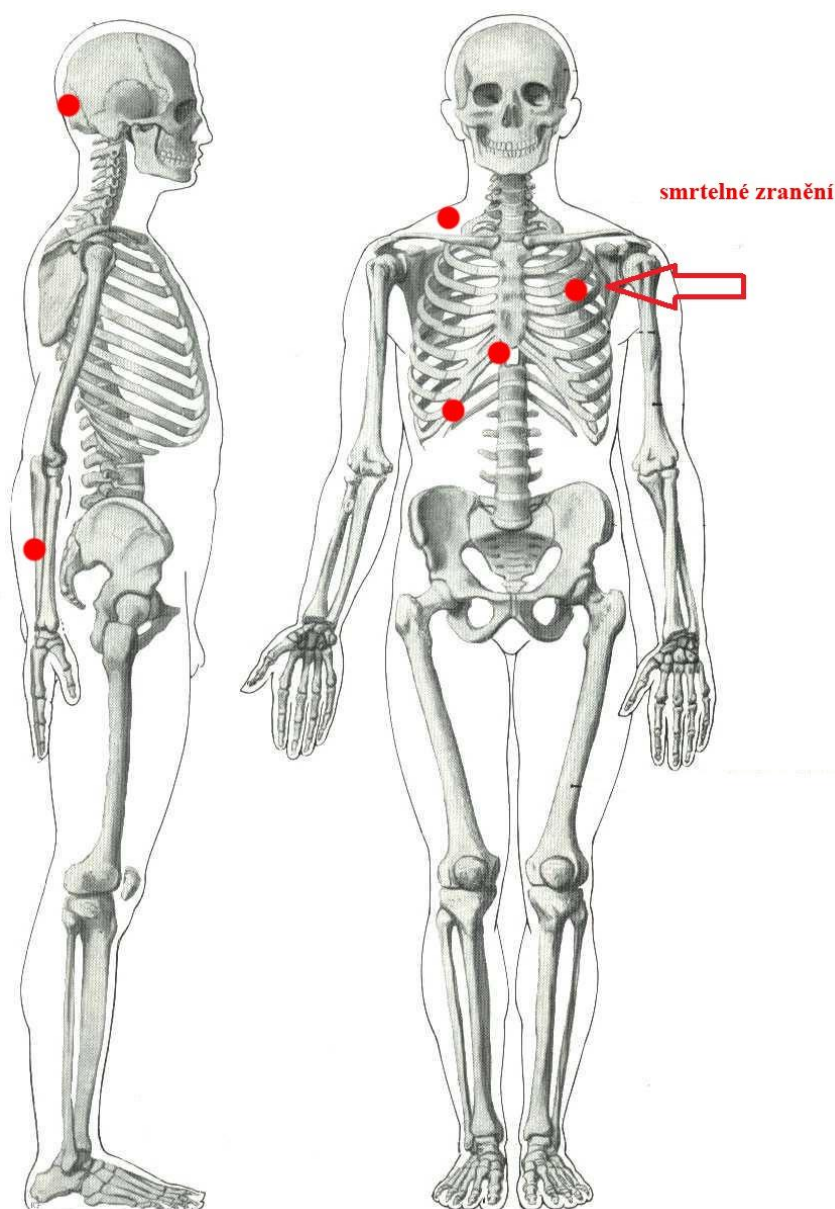
Červené vlaječky poukazují na fyzický kontakt Romana k Pavlovi.

5.3 Právní pohled

Člověk, který pracuje jako taxikář, stále sedí v autě za volantem. Jelikož je připoutaný a má před sebou volant, tak nikam nemůže uhnout. Dá se říct, že člověk je v autě v této pozici handicapovaný. Představte si, že se v této situaci nacházíte a zkuste si říct, jak byste

reagovali. To, že Pavel využil svůj nůž, bylo správné. Ocitl se v situaci, kdy mu šlo o život, nemohl se hýbat a musel se nějak bránit.

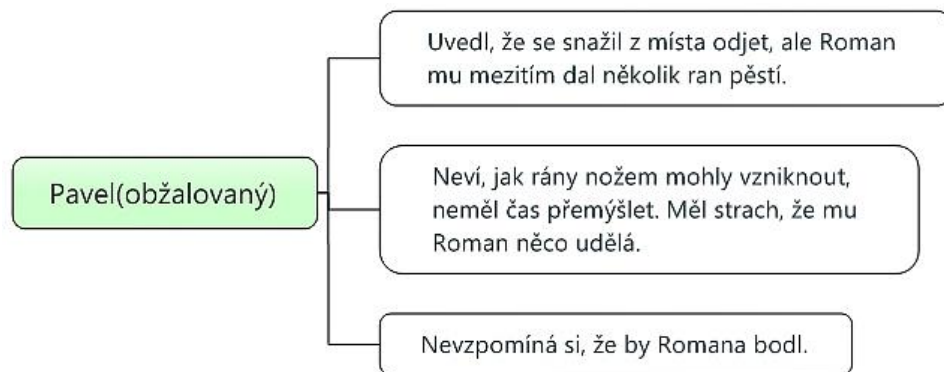
Nůž, co Pavel vlastnil, byl legální a nic ho nezakazovalo. Trestní předpisy říkají, že za zbraň lze považovat vše, co činí útok vůči tělu účinnější. Může to být například zbraň improvizovaná nebo vyrobená k danému účelu. Pavlův nůž vypadal jako vojenský, bojový, ale nebyl. Byla to levná čínská napodobenina. Pavel vlastnil i bojové nože, ale nikdy by si je nevzal s sebou do auta, protože se jednalo o kvalitní výrobky. Jeho záměrem však nebylo nůž použít jako zbraň. Používal ho jako nástroj na svačinu, ale v momentě napadení se mu hodil (improvizované použití). Tímto nožem způsobil Romanovi 8 povrchních zranění (stopy po noži, drobná říznutí, škrábance), z nichž jedno povrchní nebylo a bylo smrtelné.

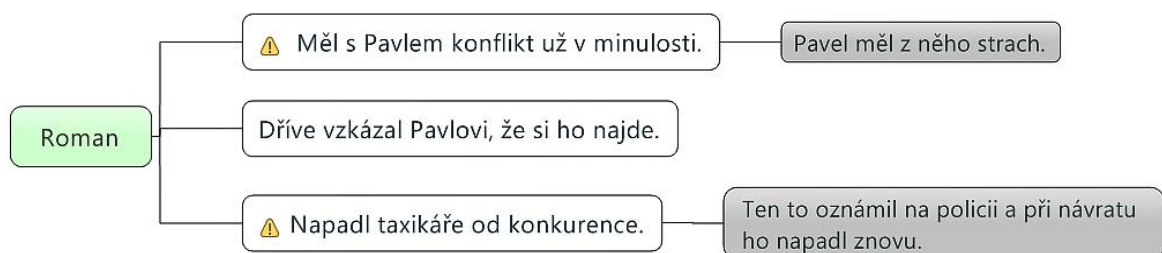
Obr. 33. Ukázka zranění způsobené nožem

Státní zástupce se k tomuto stavěl tak, že Pavel měl nůž nachystaný na přicházející potyčku. Znalecké posudky prokázaly, že v autě nebylo místo pro náprah nožem, aniž by na něj Roman nějak působil. V jednom momentě se Roman chystal Pavla praštit, ale netrefil se. Jelikož se netrefil, tak se na něj natáhl a Pavel ho vzápětí bodl. Údery od Romana prokazatelně směřovaly na hlavu.

Pavel vlastnil také zbrojní průkaz a dříve s sebou vozil palnou zbraň. Kdyby v té době při konfliktu měl u sebe tuto zbraň, mohl se s ní bránit, ale z praktického hlediska by to nebylo dobře, protože za Romanem se pohybovali svědci. Kdyby Pavel na Romana vystřelil, kulka by jím mohla projít a ohrozila by i osoby stojící za ním. Použití nože by bylo z hlediska taktiky lepší než zbraň.

Obr. 34. Poznatky o Pavlovi po incidentu

Obr. 35. Poznatky o Romanovi po incidentu

5.4 Soud

Napoprvé soud Pavla odsoudil za vraždu na 7,5 roku. Soudce se spíše přikláněl ke státní zástupkyni, než aby se ohlížel na svědky. Pavel podal odvolání, a poté se prokázalo, že se jednalo o nutnou obranu.

Soudce si dovolil říct, že kdyby se tato situace stala jedné ze svědkyň (žena - taxikář), dokáže si to představit jako nutnou obranu. Ale protože se jednalo o muže, který byl zároveň i profesionální voják, tak to nutná obrana nebyla. Soudce selektivně hodnotil důkazy v neprospěch obžalovaného (Pavla). Jelikož měl předchozí incidenty jako revizor a mimo to se také někdy pral, brali to v tu chvíli hodně v úvahu. Vůbec se nedívali na jeho situaci, jako neschopnost pohybu v autě při útoku.

Po celou dobu přípravného řízení a u soudu strávil Pavel 13 měsíců ve vazbě. Poté, co ho pustili, mu stát nahradil škody.

6 REÁLNÝ PŘÍPAD 2 – NEJASNÁ NUTNÁ OBRANA

V profesní obraně se může také bohužel stát, že pracovník PKB působí na pracovišti pod vlivem alkoholu. Tento případ je příbuzný v tom, že člověk použil nutnou obranu a byl pod vlivem alkoholu. Je to ukázka toho, jak se konflikt vyvíjí, když pachatel a oběť jsou oba opilí a nakonec to skončí smrtí.

Hlavními postavami jsou osoba X (dále jen pachatel) a osoba Y (dále jen oběť), které nejsou záměrně jmenovány. Případ se zabývá konfliktem, který vznikl v ranních hodinách před budovou oběti. Obě dvě osoby byly pod vlivem alkoholu. Jelikož se oběti nelíbilo chování pachatele, začala slovní potyčka a následně poštvání psa a fyzický útok.

6.1 Profily osob

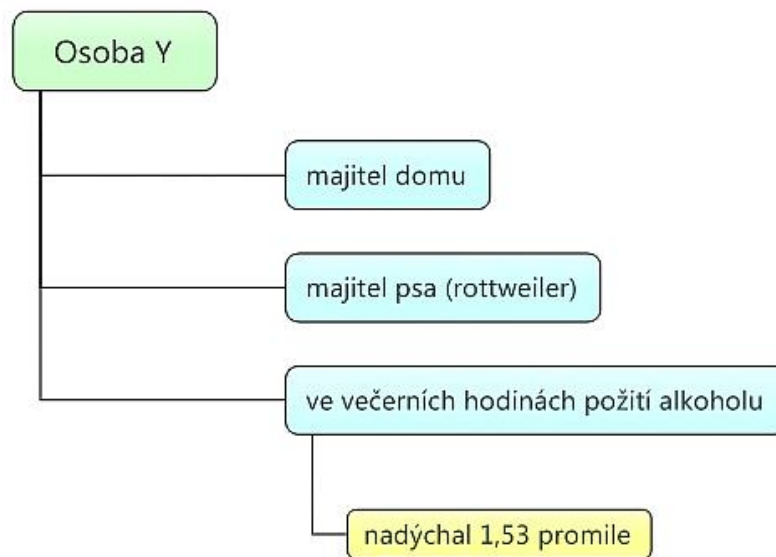
Obr. 36. Popis pachatele

V dopoledních hodinách se ozbrojil

Osoba X měla legálně drženou zbraň.

Nadýchal 2,17 promile

Požítí alkoholu hrálo při konfliktu svou roli. Člověk posílněný alkoholem reaguje agresivně a neuvědomuje si, co dělá. Když je člověk ozbrojen, je nelegální pít alkohol.

Obr. 37. Popis oběti

Majitel psa (rottweiler)

Pes je brán jako zbraň, pokud je poštván na člověka záměrně, nebo když pes člověka napadá a jeho majitel jen přihlíží.

Nadýchal 1,53 promile

Požítí alkoholu hrálo při konfliktu svou roli. Člověk posílněný alkoholem reaguje agresivně a neuvědomuje si, co dělá.

Obr. 38. Rottweiler [21]

6.2 Průběh situace

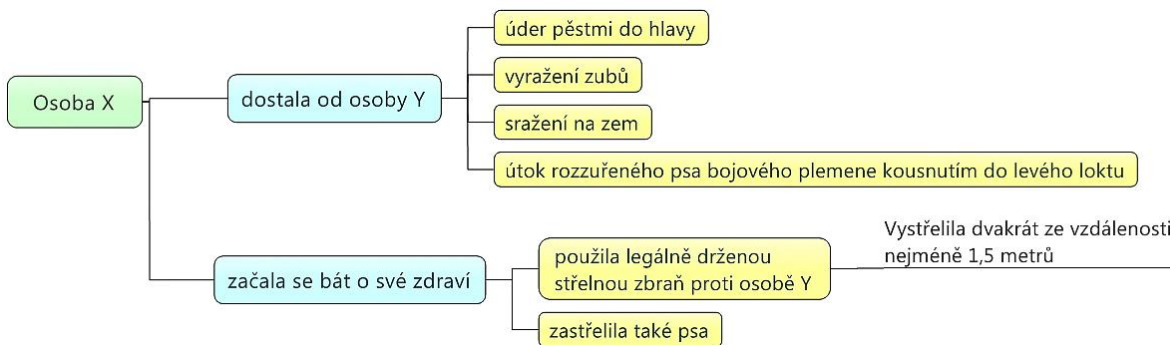
Začíná den 17. 5. 2008. V době kolem 2:10 hodin ráno se osoba X vrací z restaurace po požití alkoholických nápojů. Po cestě se zastaví před branou domu, kde osloví psa majitele Y.

Obr. 39. Popis začátku situace

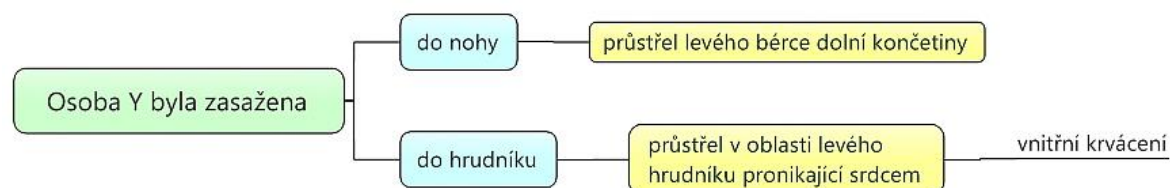

Dochází ke slovní potyčce a následně i k fyzické mezi osobou X a osobou Y.

Obr. 40. Následky a chování osoby X

Jelikož osoba X použila legálně drženou zbraň a vystřelila, způsobila osobě Y zranění.

Obr. 41. Zranění osoby Y

Osoba Y toho dne v 3:58 hodin zemřela.

6.3 Soud

Soud rozhodl, že pachatel (dále jen obviněný) je vinný zločinem zabití. Důvodem bylo, že obviněný se v dopoledních hodinách ozbrojil ve svém bydlišti legálně drženou zbraní. Poté ve večerních hodinách procházel restaurace a požíval alkohol. Byl ve stavu těžké opilosti. V tomto stavu šel v noci z restaurace a dráždil psa, který byl za plotem. Pes začal hlasitě štěkat a kvůli štěkotu reagovala oběť (dále jen poškozený). Ten byl také pod vlivem alkoholu, oblečen pouze v trenýrkách a v tričku. Vyšel před dům, kde se začal slovně a fyzicky potýkat s obviněným. Obviněný jako první dostal opakovaný úder pěstí do obličeje, při kterém došlo ke zlomení dvou předních zubů, oděrkám a zhmožděninám. Poté obviněný upadl na zem a do konfliktu se zapojil i pes poškozeného. Kousl obviněného do loktu levé ruky. Tento útok obviněného rozrušil a ze strachu a úleku použil zbraň proti poškozenému a také zastřelil psa. Poškozený na následky zemřel.

Soud obviněného odsoudil k trestu odnětí svobody šesti let se zařazením do věznice s ostrahou. Dále byl uložen trest k propadnutí věci pistole a zásobníku. Obviněný musel hradit poškozeným škody.

Obviněný se odvolal a argumentoval tím, že se jednalo o čin spáchaný v nutné obraně. Obhajoba z hlediska nutné obrany nebyla soudem vůbec zohledněna. Obviněný uvedl, že reagoval spontánně a vystřelil shodou okolností do oblasti, kde měl poškozený životně důležité orgány. Jednal tak kvůli napadení realizovaném úderem do obličeje a útokem psa. Měl strach o svůj život, tudíž jako jediný prostředek k obraně použil pistoli. Kvůli tomu, že poškozený nereagoval bolestí na první výstřel, obviněný byl nucen kvůli obraně vystřelit znovu. Domnívá se, že útok nebyl zcela zjevně nepřiměřený, protože poškozený použil živou zbraň (psa).

Z výpovědi svědků vyplynulo, že pes štěkal skoro celou noc. Soud konstatoval, že pes nebyla zbraň v rukách poškozeného a ani nebyl poštván proti obviněnému. Pes vyběhl otevřenou bránou. Za zbraň je považováno i zvíře, které nebylo výslovně poštváno, ale jeho majitel přihlížel útoku a nezabránil mu. Státní zástupce bral výstřely obviněného jako pře-

hnanou reakci a tvrdí, že popis útoku z jeho pohledu byl zveličován. Obviněný byl uznán vinným zločinem zabití, kterého se dopustí ten, kdo jiného úmyslně usmrtí v silném rozrušení ze strachu, úleku, zmatku nebo jiného omluvitelného hnutí mysli anebo v důsledku předchozího zavrženíhodného jednání poškozeného.

Tyto reálné případy a jejich výsledky u soudu se opravdu staly. V prvním případě obžalovaný strávil nějaký čas ve vězení, ale nakonec byl zproštěn viny a byl propuštěn. V druhém případě tomu už tak nebylo. Obžalovaný byl odsouzen za zcela zjevně nepřiměřenou nutnou obranu.

ZÁVĚR

Tato práce se zabývala tématem profesní obrany z pohledu trestního zákoníku. Jejím úkolem bylo seznámit obecně s pojmem profesní obrana a na modelových situacích spolu s reálnými případy vysvětlit nutnou obranu.

Proto, aby člověk věděl, co to vůbec profesní obrana je, sloužila terminologie s pojmy. Mezi hlavními pojmy, mezi kterými je nutné si udělat jasno, byly, co to vůbec profesní obrana je spolu se sebeobranou. Čím se od sebe liší a aby i člověk, který o tom dříve nic nevěděl, porozuměl. Pokud si to přečetl, dozvěděl se, že profesní obrana je viděna, nejjednodušeji řečeno, u pracovníků v obchodních centrech, na diskotékách atd. Jejich úkolem je chránit cizí lidi a jejich zájmy. Zatímco sebeobrana znamená chránit sami sebe a své zájmy. Po upřesnění těchto pojmů je důležité vědět rozdíl mezi nutnou obranou a krajní nouzí. Nutná obrana byla v této práci nejdůležitějším několikrát používaným pojmem. V oblasti profesní obrany bylo také důležité ukázat a popsat obranné prostředky, které se v PKB využívají.

K pochopení významu nutné obrany sloužily modelové situace a reálné případy spolu se schémata. První modelová situace se zaměřila na jasnou nutnou obranu v PKB. Jednalo se o jednoduchý případ, který správně skončil. Nutná obrana zde byla využita správně a efektivně. Pachatel byl dopaden, i když s problémy, ale nakonec byl předán policii a musel čelit následkům. Druhá modelová situace je o vybočení z mezí nutné obrany neboli exces. Pro někoho, kdo takovou terminologii nezná, je určitě těžké pochopit jeho význam už jen z názvu. Věřím, že po přečtení celé situace lze pochopit, co to znamená. Byla v něm zcela zjevně nepřiměřená nutná obrana pracovníka PKB. Zaútočil na pachatele zcela bezdůvodně a ukázal tak špatné vyřešení situace. Poslední, reálný případ, není v oblasti profesní obrany, ale je velice hezkou ukázkou nejasné nutné obrany. Z pohledu člověka, který se nevěnuje této problematice, může být na první pohled jasné, kdo je viníkem nebo kdo naopak ne. Na schématech byly vytvořené profily osob pro lepší představu a následný průběh konfliktu. V tomto případě obžalovaný (taxikář) se zachoval zcela správně. Bránil sebe, svůj život a proto použil nůž, který vlastnil. Byl to nůž legálně držený používán k svačině, ale během konfliktu sloužil jako improvizovaná zbraň. V druhém reálném případě je také popsána nejasná nutná obrana. Jednalo se o osoby pod vlivem alkoholu. V profesní obraně se také bohužel může stát, že pracovník PKB je na pracovišti pod vlivem alkoholu. Proto byl ukázkou druhý reálný případ, který není z oblasti profesní obrany, ale pro vysvětlení celkové situace postačil. Hlavními osobami byl policista (obžalovaný), který se vracel ze

služby a majitel domu (oběť) se psem, kdy oba dva byli pod vlivem alkoholu. Obžalovaný oslovoval psa a jeho majitel se naštvál. Po slovní potyčce následoval fyzický konflikt, kdy obžalovaný se začal bránit legálně drženou zbraní. Několikrát vystřelil a zasáhl oběť, která na následky zranění zemřela.

Doufám, že tato práce bude dobrým přínosem, jak pro lidi, kteří se s tímto tématem nesečkali, tak pro studenty, kteří se tomuto tématu budou chtít věnovat. Nejzajímavějším tématem pro mě bylo obecně téma nutná obrana, kterému je věnována praktická část této práce. Měla jsem možnost konzultovat případ s právníkem, což bylo velice zajímavým doplňkem mého studia. Dozvěděla jsem se spoustu věcí ohledně případů a hlouběji pochopila význam nutné obrany.

V dnešní době musíme doufat, pokud se dostaneme do situace, kdy musíme použít nutnou obranu, že následně bude soud rozhodovat spravedlivě a uvidí konflikt tak, jaký opravdu byl.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] LUKÁŠ, Luděk. *Bezpečnostní technologie, systémy a management I*. Zlín: VeR-BuM, 2011, 316 s. ISBN 978-808-7500-057.
- [2] LAUTIER, Olivier. *Mýty v oblasti profesní obrany a sebeobrany*. Zlín, 2011. Bachelářská práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Vedoucí práce Ing. Zdeněk Malánik.
- [3] *SPECIALISTA - military portál* [online]. 2007 [cit. 2015-03-19]. Dostupné z: <http://magazin.specialista.info/view.php?cisloclanku=2007080006>
- [4] *Bezpečnostní zpravodaj* [online]. 2012 [cit. 2015-03-24]. Dostupné z: <http://www.bezpecnostni-zpravodaj.cz/obranna-situace-a-pracovnik-prumyslu-komerčni-bezpecnosti-i/>
- [5] LUKÁŠ, Luděk. *Bezpečnostní technologie, systémy a management II*. Zlín: VeR-BuM, 2012. ISBN 978-808-7500-194
- [6] *Zbraně Armyshop | alfatactical.cz* [online]. 2001 [cit. 2015-03-26]. Dostupné z: <http://www.alfatactical.cz/obrana/>
- [7] *Army shop a outdoor shop* [online]. 2010 [cit. 2015-03-19]. Dostupné z: <http://www.armed.cz/sebeobranne-prostredky-dil-iii-teleskopicke-obusky/t-194/>
- [8] *ESP - Obranné prostředky pro skutečné profesionály* [online]. 1992 [cit. 2015-03-19]. Dostupné z: <http://www.euro-security.info/cs/tonfy/policejní-tonfa-tr-2459.html>
- [9] *Vojenské zboží, vybavení, military, armáda | Army-Shop.cz* [online]. 2010 [cit. 2015-03-19]. Dostupné z: <http://www.army-shop.cz/produkty/obranne-prostredky--sebeobrana.html>
- [10] *Týden.cz - Aktuální zpravodajství v souvislostech* [online]. 2006 [cit. 2015-03-26]. Dostupné z: <http://www.tyden.cz/obrazek/201107/4e0d9a0443d13/crop-98246-pouta1.jpg>
- [11] *Obrana ženy - jak se bránit!* [online]. 2011 [cit. 2015-03-26]. Dostupné z: http://www.obranazeny.cz/obranazeny.cz/page.php?link=nop_sprej
- [12] *Colosus.cz - zbraně, střelivo, umarex, pyrotechnika* [online]. 2010 [cit. 2015-03-26]. Dostupné z: <http://www.colosus.cz/zbrane/paralyzery/>
- [13] *Paralyzuj.cz* [online]. 2011 [cit. 2015-03-26]. Dostupné z: <http://paralyzuj.cz/paralyzer-na-dalku-taser>

- [14] *Kladenský deník* [online]. 2005 [cit. 2015-03-26]. Dostupné z: http://kladensky.denik.cz/galerie/foto.html?mm=psovodi_21.8.2009_005
- [15] MACEK, Ondřej. *Právně bezpečnostní problémy využití služebních psů v průmyslu komerční bezpečnosti*. Zlín, 2007. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Vedoucí práce JUDr. Ladislav Pávek.
- [16] *Business center* [online]. 1998 [cit. 2015-03-19]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/trestni-zakonik/cast1h3.aspx>
- [17] LAPKOVÁ, Dora. *Specifikace napadení ženy a způsoby jeho řešení*. Zlín, 2009. Diplomová práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Vedoucí práce Ing. Zdeněk Maláník.
- [18] LAUCKÝ, Vladimír. *Technologie komerční bezpečnosti I*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2010. ISBN 978-80-7318-889-4.
- [19] *Zákony online* [online]. 2005 [cit. 2015-03-19]. Dostupné z: <http://zakony-online.cz/?s16&q16=76>
- [20] BRZÓSKOVÁ, Kateřina. *Technika zadržení podezřelého pracovníci průmyslu komerční bezpečnosti*. Zlín, 2009. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Vedoucí práce Ing. Zdeněk Maláník.
- [21] *Top HD wallpapers collections for your PC or gadget - Feelgrafix* [online]. [cit. 2015-05-18]. Dostupné z: http://feelgrafix.com/data_images/out/25/950753-rottweiler.jpg

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

PKB Průmysl komerční bezpečnosti

NO Nutná obrana

KN Krajiní nouze

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1. Vysvětlení pojmů profesní obrana a sebeobrana</i>	13
<i>Obr. 2. Trendy profesní obrany [1]</i>	19
<i>Obr. 3. Metody řešení situace z hlediska odbornosti.....</i>	20
<i>Obr. 4. Metody řešení situace z hlediska kontaktu</i>	20
<i>Obr. 5. Metody řešení situace z hlediska způsobu provedení útoku</i>	21
<i>Obr. 6. Formy řešení situace</i>	22
<i>Obr. 7. Aspekty řešení situace</i>	23
<i>Obr. 8. Kdo se může stát objektem útoku [1].....</i>	24
<i>Obr. 9. Způsoby kontaktu [1].....</i>	24
<i>Obr. 10. Dosah a jeho úrovně [1]</i>	25
<i>Obr. 11. Obušek [6]</i>	26
<i>Obr. 12. Teleskopický obušek [7]</i>	26
<i>Obr. 13. Tonfa [8].....</i>	27
<i>Obr. 14. Kubotan</i>	27
<i>Obr. 15. Kovová pouta [10].....</i>	28
<i>Obr. 16. Hlavní části jednorázových pout [5]</i>	28
<i>Obr. 17. Obranný sprej - mlha</i>	29
<i>Obr. 18. Obranný sprej se svítilnou [9].....</i>	30
<i>Obr. 19. Obranný sprej s paralyzérem [6]</i>	30
<i>Obr. 20. Elektrický paralyzér [12]</i>	31
<i>Obr. 21. Elektrický paralyzér s alarmem a svítilnou [12]</i>	31
<i>Obr. 22. Ukázka vzdáleností při použití paralyzéro, taseru a obranného spreje [13]</i>	32
<i>Obr. 23. Psovod s pracovním psem [14]</i>	32
<i>Obr. 24. Schéma průběhu konfliktu 1</i>	39
<i>Obr. 25. Schéma rozdělení 1</i>	40
<i>Obr. 26. Schéma průběhu konfliktu 2</i>	41
<i>Obr. 27. Schéma rozdělení 2.....</i>	42
<i>Obr. 28. Popis osoby obžalovaného – Pavel</i>	44
<i>Obr. 29. Popis osoby poškozeného – Roman</i>	45
<i>Obr. 30. Průběh situace z pohledu Pavla</i>	46
<i>Obr. 31. Průběh situace z pohledu Romana</i>	46
<i>Obr. 32. Schéma popisu situace.....</i>	47

<i>Obr. 33. Ukázka zranění způsobené nožem</i>	<i>48</i>
<i>Obr. 34. Poznátky o Pavlovi po incidentu</i>	<i>49</i>
<i>Obr. 35. Poznátky o Romanovi po incidentu</i>	<i>49</i>
<i>Obr. 36. Popis pachatele</i>	<i>51</i>
<i>Obr. 37. Popis oběti</i>	<i>52</i>
<i>Obr. 38. Rottweiler [21]</i>	<i>52</i>
<i>Obr. 39. Popis začátku situace</i>	<i>53</i>
<i>Obr. 40. Následky a chování osoby X.....</i>	<i>53</i>
<i>Obr. 41. Zranění osoby Y.....</i>	<i>53</i>

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1. Rozdíly nutné obrany a krajní nouze</i>	35
--	----